

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Προπληρωτία, ἐν Καΐρῳ Φρ. 20.

Ἐν τῇ λοιπῇ Αἰγύπτῳ καὶ

τῇ Ἀλλοδαπῇ . . . Φρ. 25.

ΚΕΚΡΟΥΨ

Διευθυντῆς καὶ Ἐκδότης

Γ. Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ.

Διεύθυνσις

Journal Grec *Cecrops*, Caire.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μ Ε Λ Ε Τ Η ΕΠΙ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΖΩΟΥ

ὑπὸ τοῦ Μ. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ Ν. ΚΕΦΑΛΑ

Α'.

Ἡ ὕπαρξις καὶ λογικότης τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου μαρτυροῦμένη, ἔκ τε τῆς διασκευῆς τοῦ σώματος καὶ τῆς σχέσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν δημιουργίαν.

Τὸ πρῶτον βλέμμα τὸ ὅποιον θέλομεν ρίψῃ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου πρὸς ἐξέτασιν τοῦ φυσικοῦ αὐτοῦ χαρακτηῆρος, ἢ μᾶλλον τῆς ζωϊκῆς αὐτοῦ φύσεως, ἀνάγκη εἶνε, νομίζω, νὰ ἐπιπέσῃ ἐπὶ τοῦ σημείου ἐκείνου, τὸ ὅποιον θέλει εἶνε εἰς ἡμᾶς ἡ ἀληθὴς ἀφετηρία, ἐξ ἧς ὀρμώμενοι θέλομεν ἐπισκοπήσῃ τὸ ὅλον τοῦ σταδίου τῆς ζωϊκῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐξετάσῃ αὐτὸ ὑπὸ τὰς διαφοροὺς αὐτοῦ ὄψεις. Ὡς σημεῖον τοιοῦτον, κατάλληλον εἰς τὰς ἐρεῦνας ἡμῶν, δεόν, νὰ θεωρήσωμεν τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν· διότι αὕτη, οὕσα ἡ ὑσπληγῆ ἐν τῷ σταδίῳ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, εἶνε ἡ ἀρμοδιώτερα πρὸς ἐφελξιν τῆς ἡμετέρας προσοχῆς· διότι ἀπὸ ταύτης, ὡς ἀπὸ ἀσφαλοῦς ὀρμητηρίου, θέλομεν ἀναχθῆ, εἰς τὸν ἐπιζητούμενον ὄρμον.

Ἡ ἡλικία αὕτη παριστᾷ εἰκόνα ζώου τοσοῦτον ὠραίαν καὶ τοσοῦτον ἐξαισίαν, ὅσην δυνάμεθα νὰ ἀποδώσωμεν εἰς λαμπρὸν καλλιτέχνημα θαυμαστοῦ καλλιτέχνου διότι· ἡ σοφία αὐτοῦ διαλάμπει ἐπὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ· διότι οὐδὲν ἄσφορον δύναται νὰ τηρήσῃ τοιαύτην ἀρμονίαν· τὸ δὲ ὠραῖον τί ἄλλο ἐστὶ, ἢ ἀρμονία; Ἀπὸ τῆς πρώτης ταύτης ἐντυπώσεως ἀναχωροῦντες καὶ προχωροῦντες εἰς τὰ

πρῶτω, μεταβαίνομεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐξωτερικοῦ αὐτοῦ διοργανισμοῦ. Οὗτος, καθ' ἑαυτὸν ἐξεταζόμενος, παριστᾷ σύστημα, ὅπως ἰδιόρρυθμον, καὶ οὐδὲ μίαν ὁμοίότητα ἔχον πρὸς τὰ τῶν λοιπῶν ζῶων. Ὁ ὀργανισμὸς αὐτοῦ, ἐν σχέσει ἐξεταζόμενος πρὸς τὴν φύσιν ἐν γένει, κατὰ τοσοῦτον μόνον εἶνε σχετικὸς, καθ' ὅσον οὗτος εὐρίσκεται ἐν εἰρηνικῇ πρὸς αὐτὴν σχέσει· καθ' ὅσον ὁμως ἀναφέρεται πρὸς τὴν ἀνώμαλον αὐτῆς κατάστασιν, τὴν ἐκ τῆς διαταράξεως τῆς εἰρήνης προερχομένην καὶ τοῦ πολέμου, τότε καὶ ἡ τοῦ ἀνθρώπου σχέσις πρὸς τὴν περὶ αὐτὸν φύσιν αἴρεται· διότι φαινομενικῇ μόνον ὑπολείπεται σχέσις, ἣτις δεικνύται μὲν ὡς σχέσις φυσικῆ, πόρρω ὁμως ἀπέχει τοῦ εἶναι τοιαύτη· διότι οὐδὲν συγγενὲς ἐχθρικῶς πρὸς τὰ συγγενῆ διάκειται, φύσει δὲ τὰ οἰκεία ἀγαπῶνται, ἢ δὲ φύσις τὰ ἴδια τέκνα φιλοστόργως περιθάλλει, ζωογονεῖ καὶ ἀνατρέφει. Ὅτι δὲ ἡ τοῦ ἀνθρώπου ὀργανικὴ διάπλασις, ἦτοι ἡ ὑποστατικὴ αὐτοῦ κατάστασις, οὐχὶ ἐς αἰὲν ὑπὸ τῆς μητρὸς φύσεως περιθάλλεται, τοῦτο παντὶ δῆλον· διότι οὐ μόνον οἰκεία δύναμις ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται ν' ἀναπτυχθῆ, ἀλλὰ καὶ σοβαρᾶς καὶ μεμελητημένης δεῖται περιθάλλεως· διότι καὶ τὰ στοιχεῖα καὶ τὰ ζῶα καὶ ἡ Γῆ αὐτὴ δύναται νὰ καταστρέψωσιν αὐτόν. Ἡ παρατήρησις αὕτη εἰς τὸ ἐξῆς μᾶς ἄγει δίλημμα· ἢ νὰ παραδεχθῶμεν παράθασιν νόμου ἐν τῇ δημιουργίᾳ, ἢ νὰ θεωρήσωμεν τὴν Γῆν ὡς μητρειάν, ἀλλότρια ἐκτρέφουσαν τέκνα. Ἡ παραδοχὴ ἐκατέρας τῶν ὑποθέσεων γεννᾷ ἡμῖν σπουδαίας ἀπορίας, δύσκολον ἐχούσας τὴν λύσιν; Εὐρισκόμενοι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δεχθῶμεν μίαν ἐξ αὐτῶν, ἀσπαζόμεθα τὴν δευτέραν, διότι ἡ πρώτη

υπόθεσις ἀναιρεῖται ἐκ τῆς γενικῆς ὁμολογίας τῶν ὄντων, ἅτινα ἐνδεδυμένα τὰς πανοπλίας των, καὶ πεπρωκισμένα μὲ τὰ ἀναγκαιὰ προσόντα, ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτῶν, πρὸς ζῶην, συντήρησιν, ἀνάπτυξιν καὶ διαιώνισιν τοῦ γένους των, ἴστανται καὶ ἀμύνονται κατὰ παντὸς ἐπεροχόμενου ἐχθροῦ. Ὡστε ὁ δημιουργικὸς νόμος, καίτοι πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀσυμβίβαστος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς νόμος σφαλεῖς ἐν τῇ ἐνεργείᾳ αὐτοῦ. Ἐπεταὶ λοιπὸν, ὅτι ἡ δευτέρα εἶναι ἀληθής. Ἀλλὰ ἡ ἀποδοχὴ τυχῆς προβάλλει τὴν ἐρώτησιν: πόθεν παρέλαβεν; ποία ἡ τεκοῦσα μήτηρ; Ἡ ἐρώτησις ὅσον εὐλόγος, τόσον καὶ δύσκολος· διότι εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι διακρίνεται δυσμενῶς πῶς πρὸς αὐτόν, ἀλλ' ἡ ἀπουσία ἄλλης Μητρός, ἄλλου παράγοντος, περιάγει ἡμᾶς εἰς στενοχωρίαν, καὶ ἐπιβάλλει ἡμῖν τὴν παραδοχὴν τῆς Γῆς ὡς μητρός. Τῆς σχέσεως ταύτης τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν Γῆν δεκτικῆς γενομένης, ζητεῖται: διακρίνεται ἡ πρὸς τὰ ἴδια τέκνα ἐφιλοστοργία; Τὴν ἀπορίαν ἡμῶν λύομεν, ἐὰν ζητήσωμεν τὸν λόγον, οὐχὶ ἐν τῇ συμπεριφορᾷ τῆς Γῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον· διότι αὕτη εἶνε ἄψυχος φύσις· ἀλλ' ἐν τῇ σχέσει τοῦ δημιουργοῦ αὐτῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον· διότι οὗτος εἶνε ὁ συνέχων καὶ συγκρατῶν τῶν νόμους τῆς φύσεως καὶ ἐπιβάλλων τὴν θέλησιν αὐτοῦ ἐπ' αὐτῆς· ὁ λόγος ἄρα τῆς δυσμενείας τῆς Γῆς, εἶνε λόγος τῆς δυσμενείας τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπομένως εἰς αὐτὸν θεὸν νὰ ζητήσωμεν αὐτόν.

Πρὶν ἢ ὁμῶς ζητήσωμεν τὸν λόγον, θεὸν νὰ ἐξετάσωμεν τὸν χαρακτήρα τοῦ δημιουργικοῦ τούτου ὄντος. Τὸ ὄν τούτο, τὸ πάνσοφον καὶ δημιουργικόν, πλάσων τὸν ἄνθρωπον τοσοῦτω ὡραῖον καὶ τοσοῦτω ἐντιμον, ἔδειξε τὸ μέγεθος τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ, διότι ἀνεύθετος ὄν καὶ ὑπ' οὐδενὸς πιεζόμενον, ἐξ ἰδίας πάντως ἀγαθότητος ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον· ἀλλ' ἀφοῦ εἶνε τοσοῦτω ἀγαθόν, διακρίνεται πρὸς τὸ λαμπρότερον τῶν δημιουργημάτων του φαίνεται τοσοῦτω δυσμενές καὶ αὐστηρόν. Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην μὴ δυνάμενοι ἀμέσως νὰ ἀπαντήσωμεν, ὡς ἀγνοοῦντες τὸ μυστήριον,

προβαίνομεν εἰς τὴν ἀπάντησιν διὰ συλλογισμοῦ, ἀρχόμενοι ὡς ἔζη. Ἀφοῦ ὁ Θεὸς εἶνε ἀγαθός, ὁ δὲ ἀγαθὸς οὐδένα ἀδικεῖ, ἔπεται, ὅτι οὐδὲ ἡ πρὸς τὸν ἄνθρωπον συμπεριφορὰ αὐτοῦ εἶνε ἀδικός. Ἐὰν δὲ ὁ ἄνθρωπος πάσχι, τοῦτο, ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ ἦνε ἀδικία ἀπὸ μέρους τοῦ Θεοῦ, ἔπεται ὅτι εἶνε ἀμόλοζα τῷ ἀνθρώπῳ κατὰ τῆς φύσεως. Ὅθεν θεὸν εἰς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποδώσωμεν τὴν αἰτίαν τῆς καταστάσεώς του. Ἐπειδὴ δὲ αὕτη εἶνε ἀποτέλεσμα δυσμενείας, ἔπεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ δυστρέπεται τὸν Θεόν, ὑπ' οὗ τὴν δυσμενείαν ὑπέπεσεν. Ἀμαρτίας ἄρα ἡ παραπτώματος συνέπεια εἶνε ἡ τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τῆς φύσεως· ἀλλὰ τὸ ἀμαρτήμα προϋποτίθησι καταλογισμόν, ὁ δὲ καταλογισμὸς ὄν λογικόν, ἐλεύθερον, αὐτεξούσιον· ὁ ἄνθρωπος ἄρα εἶνε ὄν λογικὸν ἀνώτερον τοῦ ὕλικου κόσμου, καὶ ἐπομένως ὄν πνευματικόν, φέρον ἐν ἑαυτῷ δύναμιν ἐτέραν τῆς ὕλης, - διότι ἡ ὕλη δὲν δύναται νὰ ἦνε καὶ πνεῦμα, - ἄρα ὄν λογικὸν καὶ πνευματικόν καὶ ἔχει ψυχὴν λογικὴν.

Καταχθέντες εἰς τὸ συμπέρασμα τῆς λογικότητος τοῦ ἀνθρώπου διὰ σειρὰς συλλογισμῶν, ἐκ τῆς βρεφικῆς ἡλικίας ἀφορμηθέντες, μεταβαίνομεν ἤδη εἰς τὴν ἀνδρικήν ἡλικίαν, ἐν ἣ θὰ ἀνακαλύψωμεν διαλάμπουσαν ἐπὶ τοῦ χαρακτήρος αὐτοῦ τὴν ὑπαρξίν τῆς λογικῆς αὐτοῦ ψυχῆς.

ΑΝΔΡΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Τὸ ἐρευνητικὸν ἡμῶν ὄμμα καὶ ἐπὶ τὴν ἡλικίαν ταύτην φέροντες, ἐξετάζομεν τὴν ἐξωτερικὴν αὐτοῦ παράστασιν καὶ τὸν χαρακτήρα αὐτοῦ. Τὴν ἡλικίαν ταύτην χαρακτηρίζει τὸ ὡραῖον τὸ μεγαλοπρεπές καὶ τὸ ἡγεμονικόν· πᾶσα ἡ ἐξωτερικὴ αὐτοῦ ὄψις παριστᾷ ὄν δημιουργηθὲν ἵνα ἄρχῃ τὸν χαρακτήρα τοῦτον τοσοῦτω ζωηρῶς ἢ φύσις τῷ ἀνθρώπῳ ὑπετύπωσεν, ὥστε οὐχὶ μόνον τῷ ἑταστικῷ παρατηρητῇ γίνεται καταφανής, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀλόγοις θηρίοις, ἐφ' οἷς καὶ ἐπιβάλλεται. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἱστορικὰ πάμπολλα καθ' ἐκά-

στην ἀναγράφουσιν. Οἱ δαμαστί τῶν θηρίων, εἰσερχόμενοι ἐν τοῖς περιβάλοις τῶν θηριοτροφείων, τοιοῦτον ἐμποιοῦσι σεβασμὸν τοῖς θηρίοις, ὥστε τὴν ὑποταγὴν αὐτῶν νὰ ἐπισπῶνται καὶ τὴν εὐλάβειαν πρὸς ἑαυτοὺς νὰ ἀναγκάζωσι· τὸ φαινόμενον τοῦτο τί ἄλλο κηρύττει, ἢ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἢ καὶ τὰ θηρία ἀναγνωρίζουσι, καὶ δειμαίνουσιν; ἢ δὲ ὑπεροχὴ αὕτη πόθεν ἄλλοθεν προκύπτει, ἢ ἐκ τῆς ἐνυπαρχούσης ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἀνωτέρας δυνάμεως, τῆς ἐκδηλουμένης ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐν τῷ χαρακτήρι αὐτοῦ ἐν γένει;

Ἡ λογικὴ ψυχὴ λοιπὸν ἢ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ εἶνε ἡ ἐξυψούσα αὐτὸν καὶ ἀνοδεικνύουσα ἡγεμόνα καὶ κυριάρχην ἐπὶ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου· ἡ λογικότης τοῦ ἀνθρώπου, ἢ ἐπὶ τῆς προϋποθέσεως τῆς ψυχῆς στηριζομένη, εἶνε ἡ δύναμις ἢ ἀναδείξασα τὸν ἄνθρωπον καὶ καταστήσασα αὐτὸν τὸ εὐγενέστερον καὶ τελειότερον τῶν ὄντων ἐν τῇ δημιουργίᾳ.

(Ἀκολουθεῖ συνέχεια.)

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ὑπὸ Γ. Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗ

(Συνέχεια)

§ 45'. Ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ 1308 περίπου ἔτος διαδεξαμένου Ἀθανάσιον τοῦ γ'. Γρηγορίου τοῦ β'. ὁ Πάπας Ῥώμης Κλήμης ὁ ε', δεινῶς φέρον τὴν ἀνδρικήν τῶν Ἀρχιεπισκόπων Ἀλεξανδρείαν πολιτείαν κατὰ τῶν ἀντιχρίστων ἀξιώσεων τῶν ἑαυτοῦ προκατόχων, προέβη εἰς τὸν διορισμὸν λατίνου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, τοιοῦτον ἀναδείξας πρῶτον τὸν Μητροπολίτην Γκράδου Δομενικανὸν μοναχὸν Γίλην τὸν ἐκ Φερράρας. Ἡ ἀτυχὴς ὄθεν τῆς Ἀλεξανδρείας Ἐκκλησία, ἐν ᾗ μέχρι τοῦδε ἀντεπάλασε κατὰ τε τῶν χριστιανομάχων Ἀράβων καὶ τῶν ἀποπεπλανημένων τέκνων τῆς Κοπτῶν, ἐπικαλουμένη ἐκάστοτε τὴν συνδρομὴν τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἐπ' αὐτὴν στηρίζουσα τὰς περὶ ἐπιτυχούς ἐκθάσεως τοῦ

ἀγῶνος ἐλπίδας τῆς, εἶδε μετ' ἐκπλήξεως μίαν τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων κατερχομένην, οὐχὶ ὡς ἐπίκουρον, ἀλλ' ὡς ἀντίπαλον δεινὴν, ἐν τῷ ἀγῶνι. Δὲν ἀπεθαρρύνθη ὁμῶς· τοῦτο δὲ μαρτυρεῖ τὸ παραινεντικὸν ἱαμβικὸν ποίημα, ὅπερ Γρηγόριος ὁ γ'. ἔγραψε πρὸς Θεόδωρον Ἐπίσκοπον Μεσσοποταμίας, παραινῶν τούτον νὰ ἐμμένῃ εἰς τὰς παραδόσεις τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας (1). Οἱ

(1) Τοῦ ποιήματος τούτου ἀντίγραφα σώζονται ἐν τε τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Οὐατικικοῦ καὶ τῇ ἐνταῦθα πατριαρχικῇ. Χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν δημοσιεύομεν, ὡς ἔχει ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. Σκ'. 1076 κώδικι τοῦ 1718 ἔτους τῆς πατριαρχικῆς βιβλιοθήκης, τὸ ποίημα τοῦτο, δεῦμα τῆς κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ποιήσεως καὶ γλώσσης.

Γρηγορίου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ἐπιστολὴ διὰ στίχων ἱαμβικῶν πρὸς Θεόδωρον Ἐπίσκοπον Μεσσοποταμίας τῆς Συρίας, διὰ τὸ λύειν αὐτὸς ὄλου τοῦ χρόνου τὰς ἐορτὰς τοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τοῦ Προδρόμου καὶ ἐσθίειν κρέας, ἡνίκα ἐτύγγαλον δ' ἢ ὧ'. αἱ ἐορταὶ αὐταὶ, καὶ ὁ αὐτοῦ κληρὸς ἀνενοδιάστως. Διὸ ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἐν συνόψει οὕτως.

Τεθαύμασμαι νῦν καὶ ξενίζομαι λίαν
τῆς σῆς βιωτῆς τὸν ἀνόμαλον δρόμον,
Καὶ πῶς ἐπὶ σοὶ εὖρε χώραν ὁ πλάνος,
ἐννοίας καινᾶς καὶ ἐνέδρας σοὶ πλέκων,
Σαυτὸν ἐν πρώτοις καὶ τοὺς σοὶ ἐπομένους
ἐνεδρεῦων εἰς τὰς ὑφάλους πάγας.

Ἐπ' ἐν ὑποβρύχιος γένειθ' ὄλιος
τῆς νηὸς ὁ ἔξαρχος, τί γοῦν τὸ σκάφος;
Οὐχὶ κινδύνους ἀπείρους ὑποπέσει
καὶ διαλυθεὶ παντελῶς εἰς τὴν ζάλην;
Οὕτως ἐπὶ σέ, ὦ φιλόστοργον τέκνον,
ὄραται ἐνταυθὶ τὰς ἡμέρας.

Εἰ μὲν τοί γε σύ, ὁ ὀφθαλμὸς, οὐ βλέπεις,
οὐ διακρίνεις τὰς ἐνέδρας τοῦ πλάνου,

Πῶς ἄρα γε βλέψεις τὸ ἄλλο μέρος;
Εἰ μὲν τὸ σὸν φῶς ὄλον ὑπάρχει σκότος,

Τὸ σκότος πόσον δήμου τοῦ ἀτασθάλου;
Αἰσχρὸς ὁ πίπτων, καὶ αἰσχρότερος λίαν

Ὅ καὶ ἐτέροις τὴν πτώσιν προφενέων.

Ἴδού, ὡς ἐνώτισμαι διαίτην σέθεν
Καὶ διαγωγὴν, τέκνον, ἐξέστην ὄλιος,

τὸ πῶς ἂν ὡς αἰθρὶς ἀνὴρ θαδίξων,

Πράττεις καὶ κυροῖς τὰ μὴ λήστα τοῖς πᾶσι,
καὶ οὐκ ἐρωτᾷς τοὺς πρεσβυτέρους, ὅπως

Τοῦ γνώης τὰ δέοντα παντευγνυμένους.
Πρόσεχε μήπως τῆς ἀληθείας πέσης

Ἐπὶ τῶν ματιῶν ἐκ τῶν λυφάνων ὄλιος,
καὶ σὲ αὐτὸν ὀλέσης καὶ ἐπομένους,

Καὶ ἅπαντες ἐξωμεν μώμον μεγάλον,
ἔνεκεν τῶν σῶν ἔργων νῦν τελομένων!

Ἐνώτισμαι, τέκνον μου, πῶς νυνὶ λύεις

ἐσωτερικοί οὗτοι τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ διαπληκτισμοί, οὐχὶ δ' ἀπίθανον καὶ αἰ ἐνέργειαι τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἐλπιδάτης ὅτι οἱ Χριστιανοὶ τῆς Αἰγύπτου, βλέποντες ἐαυτοὺς καταδιωκόμενους πανταχόθεν, ἤθελον ριφθῆ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, προσκάλεσαν τὴν μεγίστην τῶν συμφορῶν· διότι τὴν 9ην τοῦ μηνὸς Ῥαβὶ Ἀγερ τοῦ ἔτους 724, ἡμέρᾳ Παρασκευῆ, κατεδαφίσθησαν κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν, διαταγῇ τοῦ Ἐλ-Μέλεκ-Ἐλ-Νάσερ, τὸ

τὰς ἐορτὰς ἀπόσας τοῦ χρόνου ὅλας,
τῆς Θεοτόκου καὶ θείων Ἀποστόλων
καὶ τοῦ Προδρόμου ὅλας, ἐσθίων κρέας,
Σὺ καὶ ὁ δήμος ὁ χοιρώδης τὸν θῆον,
ἢ νύκ' αἶ δε τυχῶσι δυσὶν ἡμέραις,
Τετράδην, Ἐκτὴν ἐκλελεγεμένην ἄγαν,
ἄσπερ οἱ θεοὶ μαθητὰὶ τοῦ Κυρίου,
Ἐσκέυτως κληρὸς πάντων τῶν Θεοφόρων,
νηστειῶν ἐφώρισαν τελεῖν ἐννάτης,
Δεῖ δὲ ὁ δήμος ὁ Χριστιάνουμος ἅπας,
Ἐπεὶ πρὸς τοῦτοις πατὴρ ὁ Θεοφόρος
Ἄθηνάσιος, τὸ κλειὸς τῶν Πιτέρων
οὗτος γὰρ ἀπέγραψε φρικώδεις ὄρους,
Ὡς εἴ τις θνητὸς διαλύσῃ εἰς ἄπην
νηστειῶν ὅλας ἐν ταύταις τῆς ἐννάτης,
τῶν δύο φησὶ Τετράδος καὶ τῆς Ἐκτῆς,
πάρει τοῦ Χριστοῦ ἀμκτῆς Θεοτόκου,
Ὅπως γὰρ αὐτὸς τέκνον εἶη τῆς πλάνης.
Καὶ νῦν ἡμεῖς εἴρομεν ἐν τοῖς πατράσι,
τοῖς μετὰ τοῦτον, οὕτως ὀρίζομενας.
Λευμενάς οὖν ὅλας τὰς τοῦ Κυρίου,
Ἐξόχως πάντων ταύτας τὰς ἐπισήμους
καὶ πρεῖς καὶ μόνας καὶ κυρίας ἡμέρας,
Ὅχι δὲ μόνας, ἀλλὰ ἐξ συν τῆ μήψ,
Λύειν εἰς πάντα ἀνευδιάρτως ὅλας.
τῆς θείας Βεννήσεως ἐν πρώτοις μίαν
καὶ τῆς Ἀναστάσεως ὁμοίως πᾶσαν,
Ἐσκέυτως τὴν Πνεύματος ἐπιδημίαν
πρὸς τοῦτοις λύειν τοῦ Βαπτίσματος μίαν
Ἠμέραν ὅλην εὐχαρίστως εἰς ἄπαν,
καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεομήτορος,
Καὶ τῶν σοφῶν Ἀποστόλων καὶ τοῦ Προδρόμου,
ὅσων τυχῶσι Τετράδι, ἢ Παρασκευῆ
Μόνον ἰχθύας, καὶ τὰς ἐορτὰς τῶν λοιπῶν
Ἁγίων ἕλιον μόνον καὶ οἶνον.
Ὅτω γὰρ ἐπιγράφεται, ὡς εἶπον ἄνω.
Ἐξόχως πάντων ὁ Χριστόστομος λέγει·
Ὡς εἴ τις λύσει Ἐκτὴν καὶ τὴν Τετράδα
εἰς κρέας φκεῖν, εἰς τυρόν, εἰς ἰχθύας,
Ἐκτὸς τῶν ἄνω εἰρημένων τεττάρων,
ἄλλοτρίως εἶη τῆς ἀληθείας πάνυ
καὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως πάντως ἐκπίπτει
καὶ τῶν Πιτέρων θείων ἀρὰς λαμβάνει.
Ταῦτα ποιεῖ, τέκνον μου, καὶ μὴ κτεόκνει
καὶ ζῆται τὸ τάλαντον αὐξήσει πλέον
ἤσσωσ κατ' ἄμφω, ὡς ὁ Κύριος θέλει.

δεύτερον βασιλεύοντος, ἅπασαι αἱ ἐκκλησίαι τῆς Αἰγύπτου (1).
§ κζ'. Τὸν ἄνω διεδέξατο ὁ ὁμώνυμος αὐτῷ Γρηγόριος ὁ β'. τῷ 1332, οὔτινος τὸ ὄνομα διετώθη ἡμῖν ἐν τῇ διηγήσει θαύματός τινος γ' γενομένου ὑπὸ εἰκόνας τινὸς τῆς Θεοτόκου πρὸς ἓνα τῶν ὑπηρετῶν τοῦ ψάλλαντα ὕμνον, ποιηθέντα αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Καλλιρίστου. Γινώσκοντες ὅτι ὁ Κάλλιιστος οὗτος κατεβιβάσθη τῷ 1334 καὶ ὅτι ἀνεδείχθη διάδογός του ὁ Φιλόθεος, ὅστις ἀπηγόρευσε νὰ ψάλλωσι τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ὕμνον, δυνάμεθα νὰ ὴμεν βέβαιοι, ὅτι ὁ ἡμέτερος Γρηγόριος ἤτο ἤδη πρὸ τοῦ 1334 Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ παρεπέδημε εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἕνεκα ἱσως τοῦ διαρκούντος ἐν Αἰγύπτῳ διωγμοῦ. Ἴσως τῇ παρακλήσει τοῦτου ἀπέστειλεν ὁ Ἰωάννης Καντακουζηνός, ὁ ἐπίτροπος τοῦ παιδὸς Ἰωάννου τοῦ Παλακιολόγου, τῷ 1349 προσεβίαν, ὅπως συνοδούσῃ τὸν Ἱεροσολύμων Λάζαρον, τὸν χρισιαντα αὐτὸν ἐν Ἀνδριανουπόλει τῷ 1342, καὶ ἐπιτύχῃ παρὰ τοῦ Σουλτάνου Ἐλ-Μέλεκ-Ἐλ-Νάσερ Χασσάν γ'. τὴν τε ἐγκατάστασιν τοῦτου καὶ τὴν ἀποπομπὴν τοῦ ἐπιδάτου Γερασίου. Τὴν ἀπάντησιν τοῦ Σουλτάνου εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἀυτοκράτορος δημοσιεύομεν, διότι ἐν αὐτῇ γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς ἐν Παλαιῷ Καίρῳ ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, λαμβάνοντας ταύτην ἐκ τῆς Ἱστορίας τοῦ αἰοδίου Δοσιθέου (2).
« Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἐλεοῦντος καὶ ἐλεήμονος!
Μακροήμεροὶ ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος πάντοτε τὰς ἡμέρας τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου, τοῦ εὐεργετικοῦ, τοῦ φρονίμου, τοῦ λεόντος, τοῦ ἀνδρείου, τοῦ ἐν παλέμοις ὀρητικοῦ, εἰς ὃν οὐ δύναται τις στῆναι ἔμπροσθεν αὐτοῦ, τοῦ σοφωτάτου εἰς τὸ δόγμα αὐτοῦ, τοῦ δικαιοτάτου εἰς τὸν τόπον καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ, τοῦ θεμελίου τῆς πίστεως καὶ τοῦ δόγματος τῶν Χριστιανῶν, τοῦ στύλου τοῦ ἀσειστοῦ ἀπάντων
(1) Μακρὶζης. § 559.
(2) Δοσιθεός. Περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολίμοις πατριαρχευσάντων. Βιβλ. Θ'. κεφ. θ'. § 6.

Ἐκτὸς τῶν ἄνω εἰρημένων τεττάρων, ἄλλοτρίως εἶη τῆς ἀληθείας πάνυ καὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως πάντως ἐκπίπτει καὶ τῶν Πιτέρων θείων ἀρὰς λαμβάνει. Ταῦτα ποιεῖ, τέκνον μου, καὶ μὴ κτεόκνει καὶ ζῆται τὸ τάλαντον αὐξήσει πλέον ἤσσωσ κατ' ἄμφω, ὡς ὁ Κύριος θέλει.

τῶν βεβαπτισμένων, τοῦ βοηθοῦ τῶν δογμάτων τοῦ Χριστοῦ, τῆς σπάτης τῶν Μακεδόνων, τοῦ Σαμφῶν, τοῦ θασιλέως τῶν Ἑλλήνων, τοῦ θασιλέως τῶν Βουλγάρων, τῶν Ἀσανίνων, τῶν Βλάχων, τῶν Ῥώσων καὶ τῶν Ἀλανῶν, τῆς τιμῆς τοῦ δόγματός τῶν Ἰβήρων καὶ τῶν Σύρων, τοῦ κληρονόμου τῆς βασιλείας τῆς γῆς αὐτοῦ, τοῦ Αὐθέντου τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν ποταμῶν τῶν μεγάλων καὶ τῶν νήσων, Ἁγγελῶν Κομνηνοῦ Παλαιολόγου τοῦ Καντακουζηνῶ. Πάντοτε ἡ βασιλεία σου τὸ θελημα αὐτῆς ζητείτω ἀπὸ τῆς σουλτανικῆς μου ἐξουσίας καὶ ἀπὸ τῆς οἰκίας ἡμῶν τῆς ἡγιασμένης καὶ πεφωτισμένης, ἵνα καὶ πάσῃ δυνάμει, ὡς ἔχομεν, πληρώμεν τὴν ἀγάπην τῆς βασιλείας σου, καὶ καθὼς εὐρίσκετο ἡ ἀγάπη τῶν προγόνων τῆς βασιλείας σου μετὰ τῶν προγόνων τῆς σουλτανικῆς ἐξουσίας μου, καὶ καθὼς ἐπληροῦτο ἡ ὄρεξις τῶν βασιλέων τῶν προγόνων τῆς βασιλείας σου ἀπὸ τῆς αὐθεντίας ἡμῶν καὶ ἠὲ χαρίστου ἡμῖν πάντοτε ἐκεῖνοι, καὶ ἐπεμπον εἰς τὴν ἡγιασμένην αὐλὴν ἡμῶν, καὶ συνετύγγον ἡμῖν, οὕτω πάλιν εὐεργετήσῃ ἡ ἀγάπη τῆς βασιλείας σου, καὶ πληροῦσθῃ ἡ ὄρεξις αὐτῆς ἀπὸ τῆς αὐθεντίας ἡμῶν. Καὶ διὰ τὸ ἀποκοπῆναι καὶ μακρυνθῆναι τὴν συνήθειαν ἐκείνην, ἀπεστάλη ἡ γραφὴ αὕτη ἀφ' ἡμῶν, ἵνα ἀναγνωσθῆ ἔμπροσθεν τοῦ μεγάλου βασιλέως, εἰς ἔπαινον τῆς προτέρας φιλίας καὶ εἰς παρακίνησιν τῶν ζητημάτων, ἅπερ πάντοτε μετὰ χαρᾶς ἐστώσαν πεπληρωμένα, καὶ πλείονα γενέσθωσαν, καὶ δεχέσθαι ἡμᾶς ὅσα ἔρχονται ἀφ' ἡμῶν εἰς τὸν πλατυσμὸν τῆς κλοκαγαθίας ἡμῶν τὸν γλυκύτατον μετὰ εὐγνωμοσύνης, καθὼς καὶ ἐδεξάμεθα ταῦτα καὶ νῦν καλῶς ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Ἀποκρισαρίου τῆς βασιλείας σου, τοῦ Ἁρχοντος τοῦ Μανουήλ, καὶ παρελάβομεν αὐτὰ μετὰ εἰρήνης, καὶ ἔγνωμεν, ἅπερ ἔγραφεν ἐσθεὺν ἐκεῖνο ὅπερ ἐξήτει, ὅτι ἵνα ἡ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ φιλία, ἥτις ἦν μετὰ τὸν πατρός μου, τοῦ Σουλτάνου τοῦ μεγάλου (ὁ Θεὸς ὁ ὕψιλος ἀγιασται αὐτοῦ τὴν ψυχὴν) καὶ τοῦ θασιλέως τῶν Ῥωμαίων, τοῦ ἀδελφοῦ τῆς βασιλείας

σου, ὡς εἶχον συνήθειαν, καθὼς λέγεις, ἵνα ὦσιν οἱ δύο οἶκοι εἰς, καὶ ἔρχοντο αὐτόθεν ἐνταῦθα Ἀποκρισαριοὶ, καὶ ἐντεύθεν πάλιν αὐτούς, καὶ θέλεις τοῦτο, γινέσθω, καὶ ἀπεργέσθωσαν καὶ ἐργέσθωσαν κατὰ τὴν πρώτην συνήθειαν. Πάλιν ἐξήτησε διὰ τὰς ἐκκλησίας τῶν Ῥωμαίων τὰς οὐσας εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα τὰ ἅγια, καὶ ἔγνωμεν καὶ αὐτό, καὶ ὠρίσαμεν ἐπιμελῶς τηρεῖν τὰς ἐκκλησίας, δι' ἁεμίηνύστατε. Καὶ ἐκεῖνο, ὅπερ ἐξήτησατε, ἵνα ἀκούσωμεν τὸν λόγον τοῦ Ἀρχοντος τοῦ Ἀποκρισαρίου Μανουήλ καὶ ἀπολογηθῶμεν αὐτῷ καὶ πληρώσωμεν τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐπληρώσαμεν τὴν θέλησιν αὐτοῦ καὶ ὠρίσαμεν ἵνα ἀκούσῃ ὁ λόγος αὐτοῦ. « Πάλιν ἐξήτησεν ὁ Ἀποκριστάριος, ὅτι ἐρεπίον » ἦν παλαιᾶς ἐκκλησίας εἰς τὴν γειτονίαν » τῶν Ῥωμαίων, ὁ Ἅγιος Γεώργιος, ἵνα ὠρίσωμεν κτισθῆναι, καὶ ἠκούσαμεν τὸν λόγον » αὐτοῦ καὶ ἐπληρώσαμεν αὐτόν ». Πάλιν ἐξήτησεν οὗτος τὸν ὀρισμὸν ἡμῶν τὸν ἅγιον, ἵνα ἀπέλθῃ εἰς τὴν ἁγίαν Ἀνάστασιν, τοῦ προσκυνῆσαι καὶ ἐκεῖνος καὶ οἱ εὐρισκόμενοι μετ' ἐκείνου ἀπὸ τῆς βασιλείας σου, καὶ ἠγαπήσαμεν ὅ,τι ἐξήτησε καὶ ἐπληρώσαμεν αὐτό, καὶ ἐγράφῃ ὀρισμός, ἵνα πληρωθῆ εἴτι παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Ἀποκριστάριος. Καὶ ὅτε εἰς τὴν ἁγίαν Ἀνάστασιν ἐξήτησεν ἀπελθεῖν, ἐδώκαμεν Ἀρχοντα μετ' αὐτοῦ καὶ ἀπέσωσεν αὐτόν ἐκεῖ, καὶ προσκύνησεν ὡς ἤθελε καὶ ὑπέστρεψε μετ' εὐχαριστίας. Πάλιν ἐξήτησεν ὁ Ἀποκριστάριος γενέσθαι ὀρισμὸν ἡμῶν ὑψηλόν, ἵνα φυλάσσονται οἱ εὐρισκόμενοι Χριστιανοὶ εἰς τὸν ἁγιώτατον τόπον τῶν Ἱεροσολύμων καὶ τὰ μοναστήρια καὶ αἱ ἐκκλησίαι, καὶ ἔχωσιν ἀγάπην καὶ ἀσπένδουσιν ὑπὸ τοῦ Ἀμην τοῦ εὐρισκομένου ἐκεῖ, καὶ οὐ μόνον οἱ τοπικοὶ ἀλλὰ καὶ οἱ κατὰ καιροὺς ἐρχόμενοι εἰς τὴν προσκύνησιν τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως, καὶ ἵνα εἴ κατὰ καιροὺς εὐρισκόμενοι δουλεύουσι μουσουλμάνοι εἰς τὴν ἁγίαν Ἀνάστασιν μηδὲνα ἐώσι καταφρονεῖν καὶ ὄρειν καὶ ἐνοχλεῖν τοὺς κατὰ καιροὺς ἐρχομένους εἰς τὸ ἅγιον αὐτῶν προσκύνημα ἢ εἰς τοὺς τοπικοὺς, ἀλλὰ μᾶλλον τιμᾶν καὶ ἀνθεχέσθαι

Χουλοχίαν 1342... Ἐκεῖνος ὁ ἐπὶ τοῦ εἰκόνας τινὸς τῆς Θεοτόκου πρὸς ἓνα τῶν ὑπηρετῶν τοῦ ψάλλαντα ὕμνον, ποιηθέντα αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Καλλιρίστου. Γινώσκοντες ὅτι ὁ Κάλλιιστος οὗτος κατεβιβάσθη τῷ 1334 καὶ ὅτι ἀνεδείχθη διάδογός του ὁ Φιλόθεος, ὅστις ἀπηγόρευσε νὰ ψάλλωσι τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ὕμνον, δυνάμεθα νὰ ὴμεν βέβαιοι, ὅτι ὁ ἡμέτερος Γρηγόριος ἤτο ἤδη πρὸ τοῦ 1334 Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ παρεπέδημε εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἕνεκα ἱσως τοῦ διαρκούντος ἐν Αἰγύπτῳ διωγμοῦ. Ἴσως τῇ παρακλήσει τοῦτου ἀπέστειλεν ὁ Ἰωάννης Καντακουζηνός, ὁ ἐπίτροπος τοῦ παιδὸς Ἰωάννου τοῦ Παλακιολόγου, τῷ 1349 προσεβίαν, ὅπως συνοδούσῃ τὸν Ἱεροσολύμων Λάζαρον, τὸν χρισιαντα αὐτὸν ἐν Ἀνδριανουπόλει τῷ 1342, καὶ ἐπιτύχῃ παρὰ τοῦ Σουλτάνου Ἐλ-Μέλεκ-Ἐλ-Νάσερ Χασσάν γ'. τὴν τε ἐγκατάστασιν τοῦτου καὶ τὴν ἀποπομπὴν τοῦ ἐπιδάτου Γερασίου. Τὴν ἀπάντησιν τοῦ Σουλτάνου εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἀυτοκράτορος δημοσιεύομεν, διότι ἐν αὐτῇ γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς ἐν Παλαιῷ Καίρῳ ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, λαμβάνοντας ταύτην ἐκ τῆς Ἱστορίας τοῦ αἰοδίου Δοσιθέου (2).
« Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἐλεοῦντος καὶ ἐλεήμονος!
Μακροήμεροὶ ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος πάντοτε τὰς ἡμέρας τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου, τοῦ εὐεργετικοῦ, τοῦ φρονίμου, τοῦ λεόντος, τοῦ ἀνδρείου, τοῦ ἐν παλέμοις ὀρητικοῦ, εἰς ὃν οὐ δύναται τις στῆναι ἔμπροσθεν αὐτοῦ, τοῦ σοφωτάτου εἰς τὸ δόγμα αὐτοῦ, τοῦ δικαιοτάτου εἰς τὸν τόπον καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ, τοῦ θεμελίου τῆς πίστεως καὶ τοῦ δόγματος τῶν Χριστιανῶν, τοῦ στύλου τοῦ ἀσειστοῦ ἀπάντων
(1) Μακρὶζης. § 559.
(2) Δοσιθεός. Περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολίμοις πατριαρχευσάντων. Βιβλ. Θ'. κεφ. θ'. § 6.

καὶ κυβερνῆν αὐτούς, καὶ ὠρίσαμεν καὶ ἐπληρώθη ὁ ὑψηλότατος ὀρισμὸς διὰ τὰ ζητήματα αὐτὰ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. Πάλιν εἰς δ' ἀνεμίμνησκον ἡ βασιλεία σου ἡ μεγάλη διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Πατριάρχου τοῦ Λαζάρου, ὃν πρότερον ἀπέστειλεν ὁ ἡγιασμένος Σουλτᾶνος ὁ Μελέχ Νάσερ (ὁ Θεὸς συγχωρήσοι τὰ κρίματα αὐτοῦ) εἰς τὰς ἡμέρας τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας, ὁ Ἀποκρισάριος δεῖξάτω καὶ πληροφορησάτω τὴν μεγάλην βασιλείαν σου διὰ τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν, ὅπως ἐγένετο καὶ ἀπεπληρώθη ἔνεκεν τοῦ τοιοῦτου Πατριάρχου. Ἀπεληλυθὴ γοῦν ὀρισμὸς ὑψηλὸς εἰς τὰ ἅγια Ἱεροσόλυμα, ἵνα στέρῃσιν τὸν Πατριάρχην τὸν Λάζαρον καὶ φυλάσσωσιν αὐτὸν καλῶς, καθὼς καὶ τοὺς πρώην Πατριάρχας, καὶ ὠρίσαμεν καὶ ἐγένετο ἡ κατάστασις τοῦ τοιοῦτου Πατριάρχου, καὶ ἀπεστάλη καὶ αὐτὸς εἰς τὰ ἅγια Ἱεροσόλυμα μετὰ τοῦ Ἀποκρισαρίου. Πάλιν ἐζήτησεν ὁ Ἀποκρισάριος περὶ τῶν αἰχμαλώτων, οἵτινες εὐρίσκονται ἀπὸ τὰς χώρας τῆς Ῥωμανίας, ἵνα ἐλευθερώσωμεν αὐτούς, καὶ ἡμεῖς, ἵνα γνῶ ἡ βασιλεία σου, ὅτι τοιαύτην συνθήκειαν ἀρχαίαν εἶχομεν περὶ τῶν αἰχμαλώτων, ὅτι ἵνα γένηται ἀνταλλαγὴ καὶ ἀπολύειν ἡμεῖς μὲν ἐξ ὧν ἔχομεν, καὶ ἡ βασιλεία σου πάλιν ἐξ ὧν ἔχει ἀφ' ἡμῶν αἰχμαλώτους πέμπειν πρὸς ἡμᾶς, ὁμοῦ ὠρίσαμεν καὶ ἐπληρώθη τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ ἡλευθέρωσαμεν ὅσους ἐζήτηι ὁ Ἀποκρισάριος καὶ παρέλαθεν αὐτούς. Πάλιν ἐζήτησεν ὁ Ἀποκρισάριος, ἵνα ἡ ἀσφάλεια εἰς τοὺς ἐρχομένους ἐνθάδε αὐτόθεν πραγματευτάς, καὶ ἐγνωμεν τοῦτο, καὶ ἐγένετο ὀρισμὸς, ἵνα ἀναδέχωνται τοὺς τοιοῦτους πραγματευτάς καὶ φυλάσσωσιν αὐτούς, καθὼς ἐζήτησεν ὁ Ἀποκρισάριος. Καὶ μετὰ τὸν ὑψηλότατον ὀρισμὸν, καὶ μετὰ τὴν ἀπολογίαν ὑπεστρέψαμεν τὸν Ἀποκρισάριον. Καὶ γινωσκέτω τοῦτο ἀληθῶς ἡ βασιλεία σου, καὶ ὅταν ἔχη ὑπόθεσιν, πεμπέτω ἡμῖν ἀγγελίαν, ἵνα πληρῶμεν τὸ θέλημα τῆς βασιλείας σου. Ἡμεῖς πρότερον ἐγνωμεν ὅπως, ὡς εἰσηλθεν ἡ βασιλεία σου τῷ ὀρισμῷ τοῦ Θεοῦ καὶ μεγάλης ἰσχύος εἰς τὴν Πόλιν, οὐδ' ὀδῶς

ἐμνήσθης κακῶν, ἀλλ' ἐφύλαξες τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλέως, καὶ συνεχώρησας τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ ἐχάρημεν εἰς τοῦτο πολλά, καὶ ἐπαινέσαμεν τὴν βασιλείαν σου· νῦν πάλιν ἐμάθομεν τοῦτο πλατύτερον καὶ καθαρώτερον καὶ ἀπὸ τοῦ Πατριάρχου τοῦ Λαζάρου καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀρχόντου Μανουὴλ τοῦ Ἀποκρισαρίου, καὶ ὅτι δέδωκας αὐτῷ τὴν θυγατέρα σου, καὶ ἐποίησας αὐτὸν υἱὸν σου καὶ γαμβρὸν σου, καὶ εἰς αὐτὸ μᾶλλον ἐχάρημεν. Καὶ ὁ Θεὸς τὴν καρδίαν σου πλατύνει καὶ τὴν χώραν σου, εἰς τὸ ἐν ἑκατὸν προσθεῖς, αὐξήσοι, καὶ τὴν Ῥομαίαν σου εἰς τοὺς ἐχθροὺς φοβερὰν ποιήσοι. Ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος διακρατεῖ σε, καὶ εἴης εὐτυχῆς ἀπὸ τοῦ ἐλέους αὐτοῦ. Ναί, εἶθε, Θεὲ ὑψηλῆ!

Ἐγράφη εἰς τὰς δεκαπέντε τοῦ Σαμπᾶν, τῷ ἑκτακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ἔτει τοῦ Μωάμετ.»

Ὁ Σουλτᾶνος φαίνεται σεβασθεὶς τὰς ἄς ἀνέλαβε πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα ὑποχρεώσεις περὶ προστασίας τῶν Χριστιανῶν· τοῦτο τοῦλάχιστον βεβαιοῖ ὁ Μακρίτζης, διηγούμενος, ὅτι ἐκ τῆς εὐημερίας εἶχον τοσοῦτω ἀποθρασυνθῆ οὗτοι, ὥστε ἀπεπειρῶντο καὶ αὐτοὺς τοὺς μουσουλμάνους νὰ θλάπτωσι, σκανδαλιζομένους διὰ τὴν πολυτέλειαν, ἀκολασίαν καὶ ὑπεροψίαν αὐτῶν.

(Ακολουθεῖ συνέχεια.)

**ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ**

ὑπὸ τοῦ Ἀντιναυάρχου τοῦ γαλλικοῦ στόλου
K. JURIEN DE LA GRAVIERE

Α'.

H EN ΣΑΛΑΜΙΝΙ ΝΑΥΜΑΧΙΑ

Ἡ στερεότης τῶν συναρμογῶν εἶναι μία τῶν τελευταίων κατακτήσεων τῆς ναυτικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, δὲν ἀποκτᾶται δὲ εἰμὴ ἐπαυξανομένου τοῦ βάρους. Αὐτοὶ οἱ ἐπακτροκέλητες δὲν θέλουσι πλέον ἀποσύρεσθαι ἐπὶ τῆς ὀκτῆς, ὅταν ἐν τῇ ναυπηγήσει αὐτῶν μεταχειρισθῶσι τὴν δρῦν καὶ τὴν φυγόν. 80 ἄνδρες ἀνὰ πεντηκόντορον καὶ κοῖλον πλοῖον, 230 ἀνὰ τριήρη, πάντες ὁμοῦ ἀποτελοῦσι σύνολον

516000 ἀνδρῶν ὁ ὑπολογισμὸς εἶνε εὐκόλος. Ὁ ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου διδόμενος ἀριθμὸς εἶναι 517,000. Τί εἶνε ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς γιγαντικoὺς τούτους ἐξαρτυσμοὺς αἱ ὑπερθαλάττιοι ἐπιδρομαὶ τῶν Σταυροφόρων, αἱ στρατεῖαι τῶν Ῥωμαίων, αἱ ἀποβάσεις τῶν Νορμανδῶν, αἱ ἐπιχειρήσεις, εἰς ἃς ἡμεῖς αὐτοὶ περυστάθημεν; Τετρακόσια ἐσνήκοντα ἑπτὰ ἔτη μετὰ τὴν τῆς Ῥώμης θελειμῶσιν οἱ Ῥωμαῖοι ἐπεβίβαζον 140,000 ἀνδρῶν ἐπὶ 330 ἐπακτροκέλητων, οἱ δὲ Καρχηδόσιοι 150,000 ἐπὶ 350 πλοίων. Κατὰ τὸν ἰα' ἀπὸ Χριστοῦ αἰῶνα Γουλιέλμος ὁ Κατακτητῆς διήρξατο τὴν Μάγνην μετὰ 1400 πλοίων, φερόντων 60.000 στρατιωτῶν κατὰ τὸν ιγ'. ὁ ἅγιος Λουδοβίκος ἦγεν ἐκ Κυπρου εἰς Ταμιάθιν ἐπὶ 120 μεγάλων πλοίων καὶ πλέον τῶν 1500 φορταγωγῶν, 2800 ἵπποτας μετὰ ἀναλόγου ἀριθμοῦ λογιῶν, τοξοτῶν καὶ βελιστροφόρων· ὁ στρατὸς ἅπας ἀνήρξατο εἰς πλείονας τῶν 70,000 μαχητῶν. Εἴκοσι δύο ἔτη θραδύτερον ὁ αὐτὸς ἡγεμὼν ἀπέπλεε κατὰ τῆς Τυνιδὸς ἡγούμενος 60,000 ἀνδρῶν. Εἰς τὸν Βοναπάρτην ἤρκεσαν 36,000 μόνον στρατιωτῶν, μεταφερθέντων ὑπὸ 324 πλοίων, ὅπως κατακτήσῃ τὴν Αἴγυπτον. Ἡ κατὰ τῆς Ἀλγερίας στρατεία ἀπησχόλησε μόνον 675 πλοῖα καὶ πλοῖα καὶ 37,000 ἀνδρῶν. Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ περαιοθῶσιν εἰς Κριμαίαν τρεῖς μεγάλαὶ δυνάμεις, — Γαλλία, Ἀγγλία καὶ Τουρκία, — ἐνόμισαν ὅτι μέγα ἔργον διέπραξαν, συναγχοῦσαι τὰ μέσα τῆς μεταφορᾶς 62,000 ἀνδρῶν, 4,000 περίπου ἵππων καὶ 235 πολιορκητικῶν καὶ πεδινῶν πυροβολοστοιχιῶν. Μόνος ἐκ τῶν νεωτέρων ὁ Κορσικανὸς ἐμελέτησε τὴν διάπραξιν μεγαλοεργημάτων. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τίνος διανοίθη νὰ ἐπιτεθῇ! Ὅπως δαμάσῃ τὸν βρεττανικὸν λεόπαρδον ἐν αὐτῷ τῷ ἄνθρωπῳ του, — συγχωρηθῆτω ἡμῖν ἡ χρῆσις τῶν ἀπαρχαιωθεισῶν τούτων ἐκφράσεων, — ἠθέλησε νὰ συναγάγῃ 2,300 πλοῖα καὶ ἐπ' αὐτῶν νὰ ἐπιβιβάσῃ, ἐκτὸς 45,000 ἵππων καὶ 400 τηλεβόλων, τὸ ἄνθος τῶν λεγεῶνων του, 150,000 παλαιμάχων, θριαμβευσάντων ἤδη καθ' ἀπάτης τῆς Εὐρώπης.

Καὶ οὗτος πλὴν εὖρε κλείουταν τὴν ὁδὸν του δυσμενῆ τὴν τύχην. Δὲν εἶχεν ἄρᾳ γε λόγους νὰ προσδοκᾷ εὐτυχεστέραν ἐκβασιν; Ἐπεστάτησέ ποτε γνῶσις θαυμασιωτέρα καὶ τῶν ἐλαχίστων ἐτι λεπτομερειῶν εἰς ὁμοίαν μεγάλην ἐπιχείρησιν; Τίς κάλλιον τοῦ ἐξόχου ἐκεῖνου πνεύματος, οὐ ἡ ἔμπνευσις ἐφθανε πάντοτε τὸ ἄκρον ἄκρον, κατενόησε τὴν ἀνάγκην τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν μικρῶν ἀποπειρῶν καὶ μέσων προκειμένου περὶ πολεμικῆς ἐπιχειρήσεως; Ὁ Ναπολεὼν διεφλέγετο πάντοτε ὑπὸ τῆς φιλοδοξίας τοῦ νὰ φθάσῃ τοὺς ἀρχαίους κατὰ τὸ μεγαλεῖον· ὡς πλὴν ὁ ἀετός, ὅστις δυσκόλως κανονίζει τὴν πτήσιν του, ἀκουστικῶς τοὺς ὑπερέβαινε.

Β'.

Ὁ πλῆθυσμὸς ἦτο ἄλλοτε πυκνότερος, οἱ δὲ ἡγεμόνες εὕρισκον ἀναμφιβόλως εὐαγωγότερον τὸ ὑπήκοον. Τούτων ἔνεκα, μεθ' ὅλας τὰς ἀναμφισθητῆτους μαρτυρίας, ἃς ἔχομεν περὶ τῶν κατορθωμάτων τῆς ἀρχαιότητος, δυσπιστοῦμεν ἐνίοτε. Ὅτι ἐξεύχθησαν δύο ἐκ πλοιαρίων γέφυραι ἀπὸ Ἀβύδου εἰς Σηστόν, «ἐφράχθη ὁ Ἑλλήσποντος, συνεσχέθη τὸ ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ ῥιπτόμενον κεραυνοβόλον ῥεῦμα» (1), γινώσκομεν ὡς πρᾶχθέντα, πλὴν δὲν κατανοοῦμεν. Ἡ πρώτη προσπάθεια ἡμῶν εἶναι ν' ἀρνηθῶμεν τὰ συμβάντα. Τίνι τρόπῳ αἱ ἀγκυραὶ ἐστερεώθησαν εἰς τὸν πυθμένα; (2) ἰδίως δὲ τίνι τρόπῳ ἠδυνήθησαν ἐν τῇ ἀβύσσῳ ταύτῃ, ἣν Δαρδανέλια σήμερον κελοῦσι, νὰ τὸν φθάσωσι; Ἐπήρκεσε πρὸς δέσμευσιν τῶν δυστηνίων λέμβων, νὰ πλέξωσι κίλους καὶ καμίλους, ἐκ δύο σχοινίων λευκολίνου καὶ τεσσάρων βύβλου (3), νὰ τείνωσι καὶ περι-

(1) Ὅστις Ἑλλήσποντον ἱερὸν, Δούλον ὡς, δεσμώμασιν ἠλπισε σχῆσαι, ῥέοντα Βόσπορον, ῥέον Θεοῦ, Καὶ πόρον μετερρῦθμιζε, Καὶ πίδασι σφυρηλάτοις Περιβαλῶν πολλὴν κελουον. Αἰσχ. Πέρσαι.

(2) Ἡρόδ. Βιβλ. VII. κεφ. 36.

(3) Δύο μὲν λευκολίνου θαλάμηνος ἐς ἰκατέτην, τέσσαρα δὲ τῶν βυβλίνων. Ἡρόδ. αὐτόστι.

*καὶ Ἀγγουσίαν, ἐν ἔτει γωζαί. Ἡ αὐτὴ δὲ ἐφοῖον καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν
Πεννηκόντορον καὶ κοῖλον πλοῖον, 230 ἀνὰ τριήρη, πάντες ὁμοῦ ἀποτελοῦσι σύνολον
καὶ οὗτος πλὴν εὖρε κλείουταν τὴν ὁδὸν του δυσμενῆ τὴν τύχην. Δὲν εἶχεν ἄρᾳ γε λόγους
νὰ προσδοκᾷ εὐτυχεστέραν ἐκβασιν; Ἐπεστάτησέ ποτε γνῶσις θαυμασιωτέρα καὶ τῶν
ἐλαχίστων ἐτι λεπτομερειῶν εἰς ὁμοίαν μεγάλην ἐπιχείρησιν; Τίς κάλλιον τοῦ ἐξόχου ἐκεῖνου
πνεύματος, οὐ ἡ ἔμπνευσις ἐφθανε πάντοτε τὸ ἄκρον ἄκρον, κατενόησε τὴν ἀνάγκην τῆς
ἐγκαταλείψεως τῶν μικρῶν ἀποπειρῶν καὶ μέσων προκειμένου περὶ πολεμικῆς ἐπιχειρήσεως;
Ὁ Ναπολεὼν διεφλέγετο πάντοτε ὑπὸ τῆς φιλοδοξίας τοῦ νὰ φθάσῃ τοὺς ἀρχαίους κατὰ τὸ
μεγαλεῖον· ὡς πλὴν ὁ ἀετός, ὅστις δυσκόλως κανονίζει τὴν πτήσιν του, ἀκουστικῶς τοὺς
υπερέβαινε.*

στρέψωσι τούτους δι' ἔργατων (1) ἀπὸ τῆς μιᾶς ὄχθης εἰς τὴν ἑτέραν; Τὸ πλάτος τοῦ πορθμοῦ ἐνταῦθα εἶναι 1800 σχεδὸν μέτρων· τίς δὲ πλημμυρήσας ποταμὸς ἐπαρουσίασε μεταξὺ τῶν ὄχθων τοῦ τοιαύτου ἔκτασιν. Μετὰ μακρὰν πλὴν καὶ ἐπίμονον ἐργασίαν, ἡ φύσις ἐνικήθη καὶ αἱ γέφυραι ἀπεπερατώθησαν. Τρικυμία τὰς συμπαρσύρει· τὰς ἀποκαθιστώσιν αὖθις. Τοῦτο εἶναι τὸ πρόσταγμα τοῦ δεσπότη.

Εἰς τὴν ἑτέραν τῆς Θράκης ἐσχάτιαν, τὸ ὄρος Ἄθως, σκαπτόμενον ἀπὸ δύο ἐτῶν περὶ τὴν βᾶσιν, κατέστη νῆσος. Δὲν θὰ ὦσι τοῦ λοιποῦ ἠναγκασμένοι νὰ παρακλῆμπτωσιν αὐτό, θέλουσιν ἀπλῶς τὸ παραπλέει. Ἡ προφλαξίς αὕτη ἦτο, καθ' ἡμᾶς τοῦλάχιστον, συνετή, μολοντί ὁ Ἡρόδοτος ἐπιμένει νὰ θεωρῆ εἰς τοῦτο ἐπίδειξιν ματαιοφροσύνης (2). Ποσάκις δὲν ἐγένετο κατάχρησις τῆς ἀρχαίας ταύτης ῥητορικῆς φράσεως, βασιλικῆ ὑπερφάνεια! Ἡ ὑπερφάνεια ἐντούτοις αὕτη πολλάκις συνετέλεσεν εἰς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν λαῶν. Ἀπλούστερον θὰ ἦτο, μᾶς λέγει ὁ Ἀλικαρνασσεὺς ἱστορικός, ἂν ἔσυρε τὰς νῆας διὰ διόλου ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ (3). Πιθανὸν νὰ ἦτο εὐκολώτερον φρονουμένον πλὴν, ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἐπίσης καὶ ἀσφαλές. Τὰ πλοῖα θλάπτονται, ὀδεύοντα οὕτω ἐπὶ στοιχείου, δι' ὃ δὲν κατεσκευάσθησαν. Θὰ ἦτο ἄλλως τε λίαν ἐπιμοχθον ἔργον νὰ ὑποχρεωθῶσι νὰ βύσωσιν αὖθις 4,000 πλοῖα, ἅτινα πλὴν τούτου, ὅπως ἐλυθῶσιν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς κόλπου πρὸς τὸν ἕτερον, θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐκφορτωθῶσι. Τὰ πάντα εἶνε μεγάλα, τὰ πάντα κολοσσιαῖα εἰς πᾶν ὅ,τι ὁ Ξέρξης κελεύει· οὐδὲν τὸ περιττόν, οὐδὲν τὸ ὑπερβαῖνον τοὺς πόρους τοῦ κράτους του.

Ἐκαυσαν ἐπὶ τῶν γεφυρῶν θυμιάματα καὶ ἐπέστρωσαν ταύτας διὰ μύρτων· ὁ νεαρός

(1) Ὅνοισι ξυλίνοισι. Αὐτόσε.

(2) Ὅς μὲν ἐμὲ συμβαλλόμενον εὐρίσκειν, μεγαλοφροσύνης εἶνεκα αὐτὸ Ξέρξης ὀρύσσειν ἐκέλευε, ἐθέλων τε δύναμιν ἀποδείκνυσθαι, καὶ μνημόσυνα λιπέσθαι. Ἡρόδ. VII., 24.

(3) Πιθεὶν γὰρ μηδένα πόνον λαθόντας, τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διεירוῦσαι. Ἡρόδ. αὐτόσε.

βασιλεὺς κάμνει τὰς σπονδὰς, ἡ δὲ διάβασις ἀρχεται (4). Ἡ διάβασις δὲ αὕτη διήρκεσεν, ἄνευ τινὸς διακοπῆς, ἐπὶ ἑπτὰ ἡμερονύκτια (5). Ἡ Ἀσία μετεβιβάσθη ἐπὶ τῆς Εὐρώπῃ! Ἡ κτῆσις τῆς Σηπτοῦ ὅπως δήποτε θὰ κατέστησεν εὐκόλον τὴν διάβασιν εἰς τοὺς βαρβάρους. Ἡ Σηστός εἰς τὰς χεῖρας τῶν Περσῶν ἦν ὅ,τι καὶ τὸ Καλαὶ εἰς τὰς τῶν Ἀγγλων. Διαδοθείσης τῆς εἰδηθείσεως τῆς γενομένης εἰσβολῆς, φόβος καὶ τρόμος κατέλιθε τὴν Ἑλλάδα. Αἱ ἀναμένονσαι ἐντούτοις τὴν εἰσβαλοῦσαν στρατείαν δυσκολίαι δὲν βραδύνουσι νὰ παρουσιασθῶσι. Τὸ προβαῖνον πλῆθος ἐξήρανεν ἡδὴ τοὺς ποταμούς· ἂν δὲ ὁ παραπέμπων αὐτὸ στόλος ἀπεμακρύνετο αὐτοῦ, δὲν ἤθελον βεβαίως δυναθῆ αἱ ἄγριαί τῶν Κικόνων, Βιστόνων, Σαπαίων, Δερσαίων, Ἡδώνων καὶ Σατρῶν χώραι (6) νὰ παρέξωσιν αὐτοῖς τὰ πρὸς ζωάρκειαν. Ὁ Ξέρξης, ἀφ' ἡγεῖται εἰς Ἀκάνθον, ἀπέπεμψε τὸν στόλον, διατάξας αὐτὸν νὰ περιμένῃ, πλεύσας, εἰς Θέρμην, ἐν τῷ μυχῷ τοῦ εὐρυχώρου κόλπου, ὅστις τὰ νῦν κόλπος τῆς Θεσσαλονίκης καλεῖται. Ἡ ἀκτὴ ἀπὸ Ἀκάνθου εἰς Θέρμην εἶναι λίαν κατατετημένη, ἐξ ἀπεραρίθμων διαβρωμάτων, ὥστε ἀδύνατος ἦτο πλέον ἢ μεταξὺ στρατοῦ καὶ στολοῦ συγκοινωνία. Ὁ στρατὸς λοιπὸν διήλθε διὰ τοῦ κέντρου τῆς Θράκης (7), ἐν ᾧ ὁ στόλος, ἀφ' οὗ διεξέπλευσε τὴν διώρυγα τοῦ Ἄθω, ἐπλευσεν ἀπὸ τοῦ κόλπου τοῦ Ἀγίου Ὄρους εἰς τὸν κόλπον τῆς Κασσάνδρας, — ὅπως καταστῶμεν καταληπτότεροι, μεταχειριζόμεθα τὰ νεώτερα ὀνόματα, — ἐκ δὲ τούτου εἰς τὸν τῆς Θεσ-

(1) Ἡρόδ. Βιβλ. VII, 54.

(2) Διέβη δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἐν ἑπτὰ ἡμέρησι καὶ ἐν ἑπτὰ εὐφρόνησι, ἐλινύσας οὐδένα χρόνον. Ἡρόδ. VII 56.

(3) Ἡρόδ. VII, 110.

(4) Ὁ Ἡρόδοτος λέγει (Βιβλ. VII, 121), Τρεῖς μοίρας ὁ Ξέρξης δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατὸν, μίαν αὐτέων ἔταξε παρὰ θάλασσαν ἰένει ὁμοῦ τῷ ναυτικῷ ταύτης. . . . ἑτέρα δὲ τεταγμένη ἦτε τοῦ στρατοῦ τριτημορις τὴν μεσόγειον. . . ἡ δὲ τρίτη τῶν μοιρέων, μεθ' ἧς ἐπορεύετο αὐτὸς ὁ Ξέρξης, ἦτε τὸ μέσον αὐτέων. . . .

σαλονίκης. Στρατιῶται καὶ ναῦται συναντῶνται τέλος ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Βαρδάρη, παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ἀρχαίου Ἀξιοῦ.

(Ἀκολουθεῖ συνέχεια.)

Εὐχαρίστως δημοσιεύομεν τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν τοῦ διαπρεποῦς παρ' ἡμῖν ἱατροῦ καὶ ἀκόλου τοῦ λαοῦ διδασκάλου καὶ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων ὑπερμάχου κ. Ν. Α. Πίστη, ἐξαιτούμενοι παρ' αὐτοῦ συγγνώμην διότι ἐβραδύναμεν νὰ δημοσιεύσωμεν αὐτήν.

Ἐν Καίρου τῆ 81 [12 Αὐγούστου 1886.

Φίλε Κύριε Μοζαράκη,

Ἀνέγνωτε βεβαίως τὰ ἐν ταῖς γαλλικαῖς ἐφημερίσιν ἐσχάτως γραφέντα περὶ βδελυροῦ τινος τυμβωρύχου, ὅστις ἀνορύττων τὰ πρόσφατα πτώματα γυναικῶν ἠτέλγειν ἐπ' αὐτῶν! Τὸ ἀποτρόπαιον τῆς αἰσχρᾶς πράξεως, λαβούσης χώραν ὅχι μόνον ἐν Saint-Ouen, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις τῶν Παρισίων κοιμητήρισι, ὡς κυνικώτατα ὠμολόγησεν ὁ ἄθλιος τυμβωρύχος, διήγειρεν, ὡς εἰκός, μέγαν δημοσιογραφικὸν πάταγον· καὶ ἐν ᾧ οἱ ἱατροὶ ἐσπένοντο εἰς ποῖον εἶδος μονομανίας νὰ κατατάξωσι τὸν βδελυρὸν. . . . παράφρονα, οἱ φιλολογοῦντες καὶ ἀρχαιολογοῦντες εἰσῆλθον εἰς πέλαγος μελετῶν καὶ ἀναζητήσεων, ὅπως βεβαιώσωσιν ἂν καὶ ποτε καὶ ἄλλοτε ἡ βδελυγμία αὕτη συνέβη. Ἐν τούτοις τὸ πρᾶγμα ἀπαντᾷ σαφέστατα καὶ χαρακτηριστικώτατα, ἐκπεφρασμένον ἐν χωρίῳ τοῦ Ἡροδότου, ὅστις τόσον δι' αὐτοῦ, ὅσον καὶ δι' ἄλλων πολλῶν περιέργων καὶ παραδόξων τῆς αὐτῆς περιπτου φύσεως, ἀποδείκνυσιν ὅτι οὐδὲν καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον.

Λέγει λοιπὸν ὁ πατὴρ τῆς ἱστορίας, ἐν τῷ δευτέρῳ αὐτοῦ βιβλίῳ, τῆ Εὐτέρπῃ, καὶ ἐν παραγράφῳ 89, πολιτίμους δίδων πληροφορίας περὶ τῶν διαφορῶν εἰδῶν τῶν ταριχεύσεων, ἐπὶ λέξεσι τάδε :

Τὰς δὲ γυναῖκας τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, ἐπεὰν τελευτήσωσι, οὐ παραντίκα δίδουσι ταριχεύειν, οὐδὲ ὅσαι ἂν ἴωσι εὐειδέες κάρτα καὶ λόγου πλέονος γυναῖκες· ἀλλ' ἐπεὰν τρι-

ταῖαι καὶ τεταρταῖαι γένονται, οὕτω παραδίδουσι τοῖς ταριχεύουσι· τοῦτο δὲ ποιούσιν οὕτω τοῦ δε εἶνεκεν, ἵνα μὴ σφι οἱ ταριχευταὶ μίσγωνται τῆσι γυναίξιν. Λαμφθῆναι γὰρ τινὰ φασὶ μισγόμενον νεκρῷ προσφάτω γυναικός, κατεῖπε δὲ τὸν ὁμότεχνον. »

Μεταφράσατε τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμάς γαλλιστὶ καὶ θέλετε νομίσει, ὅτι ἀναγινώσκετε μέρος ἄρθρου τοῦ Figaro ἢ τοῦ Gil-Blas.

Φρονῶν ὅτι ἡ σημείωσις αὕτη δύναται νὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν περιέργειαν ἀναγνώστων τινῶν τοῦ φίλου « Κέκροπος », διαβιβάζω ὑμῖν ταύτην καὶ διατελῶ μετ' ἐξαιρέτου ὑπολήψεως

Ὅλος ὑμέτερος

N. A. ΠΙΣΤΗΣ

Η ΟΥΡΑ ΤΩΝ ΚΙΝΕΖΩΝ

Καθ' ἣν στιγμὴν τοσοῦτος γίνεται πάταγος διὰ τοὺς Τσέγκ καὶ Τσούγκ, καθ' ἣν δηλονότι στιγμὴν ἡ πεπολιτισμένη, ὡς τοῦλάχιστον φαντάζεται, Δύσις φέρεται πρὸς τὴν ἄκραν Ἀνατολήν, τὴν βάρβαρον, ὅπως ἐκπολιτίσῃ καὶ ταύτην, δὲν ἦλθεν ὑμῖν ποτε εἰς τὸ νοῦν, φίλιτατε ἀναγνώστα, ἡ ἐξῆς ἰδέα, ἣν ἴσως εὕρετε ὀλίγον κωμικὴν, διατὶ παραδείγματος χάριν οἱ Κενίτζοι, ἢ ὡς ὁ Ἀρχοντοχωριᾶτης λέγει τὰ μέγαλα τῆς Κίνας Μανδαρίνια, περιορίζουσι τὴν κόμην αὐτῶν εἰς πλεξίδια, ἣτις ἐν εἶδει οὐρᾶς, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ κρανίου ἀρχομένη, κατέρχεται πολλάκις μέχρι τῶν πελμάτων; Θὰ ἀπαντήσητε βεβαίως ἡμῖν, ὅτι οὐδέποτε Κινέζους ἰδόντες, οὐδὲ κἂν ἐσκέφθητε περὶ τῆς κόμης αὐτῶν.

Ζητοῦμεν ὑμῖν συγγνώμην διότι ἂν ὅχι, ἄλλος, ἐλληνοδραματικὸς ὅμοιος θίασος, « ὁ Μένανδρος », ἔδωκεν ἡμῖν ἀφορμὴν; ἀθάνατον τοῦ Μολιέρου διερμηνεύων ἔργον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Θεάτρου τῆς Ἐσθεκίας, νὰ θαυμάσωμεν ὀλόκληρον τάγμα Κινέζων. Οὐδὲν λέγομεν τῆ χαριτοβρύτῳ ἡμῶν ἀναγνωστρίᾳ, διότι αὕτη καθ' ἑκάστην σχεδὸν θαυμάζει τὰ γραφικὰ τῶν Κινέζων μ ο ὕ τ ρ α ἐπὶ τῶν ῥιπιδίων αὐτῆς.

Ὅπως δὴποτε τὸ πρᾶγμα ὑπάρχει, δηλαδὴ οἱ Κινέζοι, ἐξυρισμένην τὴν κεφαλὴν τηροῦντες, περιορίζουσι τὴν κόμην αὐτῶν εἰς εἶδος οὐράς. ὡς εἴρηται· καί, ἀντὶ παντός ἄλλου, σήμερον θὰ ἐπιτραπῇ βεβαίως ἡμῖν νὰ ἐξετάσωμεν τόσον τὴν ἱστορίαν τῆς οὐράς αὐτῆς, — ἔχει, βλέπετε, ἱστορίαν ἢ οὐρά, — ὅσον καὶ τὴν σπουδαιότητα, ἢν εἰς τὴν οὐρὰν ταύτην ἀποδίδουσιν οἱ κάτοικοι τοῦ Οὐρανίου Κράτους.

Εὐθὺς λοιπὸν ἐξ ἀρχῆς ἔρχεται ἡμῖν εἰς τὸν νοῦν, ὅτι, ἂν ὄχι ἄλλο, κωμικὸν ὅμως εἶναι τὸ εἶδος τοῦτο τῆς κινεζικῆς κομώσεως Σύγγνωμην ἢ κόμωσις αὕτη δὲν εἶνε κινεζικὴ, ἀλλὰ ταρταρική· τοῦλάχιστον τοῦτο φρονεῖ καὶ λέγει ὁ κ. Paul Antonini, ὅστις ἐν τῷ συγγράματι αὐτοῦ, « οἱ Σῖναι περιγραφόμενοι ὑπὸ Γάλλου », διηγείται τίνι τρόπῳ οἱ Κινέζοι παρεδέχθησαν τὸ περίεργον τῆς κομώσεως εἶδος, ὑφ' ὃ εἶναι ἡμῖν γνωστοί. Ὡστε, βλέπετε, ὅτι ἡ περιβόητος οὐρὰ καταντᾷ ζήτημα ἀναπόλητον, ἀφ' οὗ καὶ συγγράματα περὶ αὐτῆς γράφονται.

Ὅτε λοιπὸν ἐν ἔτει 1620 οἱ Τάρταροι κατέκτησαν τὴν Σινικὴν αὐτοκρατορίαν, κύριοι αὐτῆς ἀποβάντες, ἀπέδειξαν ὅτι εἶναι τόσον πολιτικοὶ ἄνθρωποι, ὅσον καὶ πολεμισταί· διότι παρεδέχθησαν τὸ σύστημα τοῦ ἀποικισμού, ὅπερ τοσοῦτον ἐπέτυχε τοῖς Ῥωμαίοις. Ἀντὶ νὰ μεταλλάξωσι τὰ ἔθνη καὶ ἔθιμα τῶν Κινέζων, τούναντιον παρεδέχθησαν ταῦτα καὶ οὕτω οἱ κατακτηταὶ ἐξωκειώθησαν πρὸς τοὺς κατακτηθέντας, καὶ ὡς πρὸς τὸ σέβας τοῦ παρελθόντος, καὶ ὡς πρὸς τὴν λατρείαν τῶν προγόνων, τὴν ἱερότητα τοῦ Κομφουκίου, τὰς διατάξεις τῶν μεγάλων τελετῶν καὶ μέχρι αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ ἱματισμοῦ οὐδὲν ἀπολύτως ἠλλάξαν, εἰμὴ μόνον τὸ εἶδος τῆς κομώσεως. Πρὸ τῆς ταρταρικῆς εἰσβολῆς οἱ Κινέζοι ἔφερον τὴν κόμην ὀλίγον μακρὰν καὶ συνδεσμένην πρὸς τὰ ὀπίσω προσεκλήθησαν λοιπὸν νὰ ξυρίσωσι ταύτην, πλὴν μέρους τῆς κορυφῆς, ὁποῦθεν ἀυξομένη ἔδει νὰ κατέρχεται μακρὰ οὐρά· ἢ δὲ διαταγῇ προήρχετο παρὰ τοῦ Τιέν-Μίν, πρώτου τῆς Σινικῆς αὐτοκράτορος φυλῆς ταρταρικῆς.

Ἡ διαταγὴ αὕτη μικροῦ δεῖν νὰ προκαλέσῃ ἐπανάστασιν· διότι αἱ κεκαρμέναι κόμαι ἐθεωροῦντο ἐν Κίνα, ὡς ἄλλοτε ἐν Γαλλίᾳ, σημεῖον ἐξαρτήσεως, δουλείας, καταπτώσεως κοινωνικῆς (1)· μόλις λοιπὸν ἐφάνη ἡ αὐστηρὰ τοῦ Τιέν-Μίν διαταγῆ, ὅπως πᾶσαι αἱ κεφαλαὶ κομωθῶσι κατὰ τὸν ταρταρικὸν τρόπον, ἐφάνη εἰς τοὺς Κινέζους, ὅτι ἐζήτουν νὰ ἐπιβλάσωσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν τὴν σφραγίδα τῆς δουλείας καὶ ἐθλίβησαν μᾶλλον διὰ τὴν ἐνδειξὴν ταύτην τῆς ἡττης παρὰ διὰ τὴν ἡτταν αὐτὴν καθ' ἑαυτήν.

Χιλιάδες Κινέζων ἠρνήθησαν νὰ ὑπακούσωσι καὶ ἐπροτίμησαν τὸν θάνατον παρὰ τὴν οὐρὰν· διότι ἔδει νὰ ἐκλιέσθαι μεταξύ τῶν δύο, τῆς μὴ ὑπακοῆς εἰς τὸν αὐτοκράτορα συνεπαγομένης πάντοτε ἐν Κίνα τὴν θανατικὴν ποινήν. Νὰ ὑποστῇ τις τὰ μαρτύρια διὰ τρόπον κομώσεως, ἰδοὺ τί δύναται νὰ ἐπικληθῇ τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς πίστεως! Ἡ εἰσαγωγή λοιπὸν τῆς οὐράς παρὰ τοὺς Οὐρανίους ἐστοίχισε τὴν ζωὴν εἰς χιλιάδας ἐξ αὐτῶν. Τίς ὅμως ἠδύνατο νὰ προείπη ὅτι ἡ οὐρὰ αὕτη, ἢ τόσον κακῆς τυχοῦσα ὑποδοχῆς, ἤθελεν ἀποθῆ τόσον ἀγαπητῇ τοῖς Κινέζοις, ὥστε νὰ θεωρῶσιν οὗτοι προσηρητημένην εἰς αὐτὴν τὴν τιμὴν αὐτῶν; Τὰ νῦν πᾶς Κινέζος δύναται νὰ θυσιάσῃ ὑπὲρ τῆς οὐράς αὐτοῦ· ἢ μεγαλειότερα δὲ θυσαρέσκεια, ἢν δύναται νὰ προσενήσῃ τις αὐτοῖς, εἶναι νὰ ὁμιλήσῃ ἀσεβῶς περὶ τῆς πεφιλημένης πλεξίδος, ἀποκαλῶν, ἐπὶ παραδείγματι, ταύτην οὐράν· ἢ σινικὴ εὐγένεια ἀπαιτεῖ ν' ἀποκαλέσῃ τις ταύτην ἢ διὰ τοῦ λατινικοῦ ὀνόματος cincinnus, ἢ διὰ τῆς κινεζικῆς ἐκφράσεως πιέν-στέ, τὰ μάλα δὲ ἀπολίτευτος θεωρεῖται ἐκεῖνος, ὅστις ἐγγίξει τὴν περιβόητον οὐρὰν, οὐχὶ μόνον ἐπὶ σκοπῷ νὰ σύρῃ, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς ὅπως περιεργασθῇ αὐτήν. Ἡ δὲ ἀποκοπὴ τῆς πλεξίδος θεωρεῖται δι' ἓνα Κινέζον χεῖρον τῆς ἀποκοπῆς μέλους τοῦ σώματος.

(1) Σ. Σ. Κ. καὶ παρ' ἀρχαίους Ἕλλησι καὶ Ῥωμαίοις, παρ' ὧν παρέλαβε καὶ ἡ Ἐκκλησία τὸ ἔθιμον τοῦ κείρειν τὴν κόμην τῶν βραπτισομένων, εἰς ἐνδειξὴν τῆς εἰς Χριστὸν ὑποταγῆς τούτων.

ΜΗΤΡΙΚΗ ΣΤΟΡΓΗ

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΖΗΟΙΣ

Ὁ κ. Paul Antonini διηγείται, ὅτι ἱεραπόστολός τις ὀφείλει τὴν ζωὴν αὐτοῦ εἰς τὴν λατρείαν, ἢν οἱ Κινέζοι τρέφουσι πρὸς τὴν οὐρὰν αὐτῶν. Ὁ ἱερεὺς οὗτος κατεζητεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Οὐρανίου Κράτους ἕνεκα τῆς μεγάλης ζέσεως, μεθ' ἧς τὸν προσηλυτισμὸν αὐτῶν ἐπεδίωκεν. Εὐρίσκετο λοιπὸν ἐν τινὶ οἰκίᾳ, ὅτε οἱ ἀκόλουθοι Μανδαρίνου τινὸς περικυλοῦσι τὴν οἰκίαν ταύτην, εἰς ἣν μάλιστα εἰσβάλλουσιν, ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Μανδαρίνον αὐτῶν ἔχοντες, ὅπως συλλάβωσι τὸν ἱεραπόστολον, ὅστις συλλαμβανόμενος ἐγνώριζεν ἀρεφύτως, ὅτι ἤθελεν ἀποσταλῆ διὰ τὸ ταξίδιον τῆς αἰωνιότητος. Μεγάλῃ ταραχῇ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, ἀλλ' ὁ εὐφυὴς τοῦ Πάπα ἀντιπρόσωπος, χωρὶς οὐδὲ στιγμὴν νὰ χᾶσῃ, ὀπλίξεται διὰ ψαλλίδος καὶ εἰσορμᾶ εἰς τὸν γυναικωνίτην, ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Μανδαρίνος εἰσῆρχετο εἰς τὴν κοινὴν αἴθουσαν. Ὁ τελευταῖος οὗτος μὴ εὐρών τὸν ζητούμενον, ἐμάντευσε τὸ καταφύγιον αὐτοῦ, εἰς ὃ καὶ εἰσώρμησε. Μόλις ὅμως εἰσελθὼν, ἐξῆλθεν ἐσπευσμένως καὶ ἀνεχώρησε μετὰ σπουδῆς, πρὸς μεγάλην τῶν παρεστώτων ἐκπληξιν καὶ ἀπορίαν, εἰς ἣν ὁ κατόπιν ἐκ τοῦ γυναικωνίτου ἐξελθὼν ἱεραπόστολος ἀπήντησεν, ἐπιδεικνύων τὴν ὁποίαν ἐκράτει οὐρὰν τοῦ Μανδαρίνου. Τί εἶχε συμβῆ; Ὁ εὐφυὴς ἱεραπόστολος, γνωρίζων καλῶς τὰς κινεζικὰς προλήψεις, ἐπρόλαβε καὶ ἔκοψε διὰ τῆς ὁποίας ἐκράτει ψαλλίδος τὴν οὐρὰν τοῦ καταδιώκοντος αὐτὸν Μανδαρίνου, ὅστις κατησχυμένος διὰ τὴν ὁποίαν ὑπέστη προσβολήν, ἔσπευσε νὰ κρυβῆ, λησμονήσας καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ, πρὸς σωτηρίαν τοῦ καλοῦ ἱεραποστόλου.

Ἀντὶ λοιπῶν τῶν ἀτελευτήτων μετὰ τῶν Κινέζων διαπραγματεύσεων, ἃς ἐσχάτως ἔσχον οἱ Γάλλοι, θὰ ἐπραττον πολὺ φρονιμώτερον, ἐὰν ὀπλίξοντο διὰ ψαλλίδων καὶ ἠπέλιον τὰς οὐράς τῶν τέκνων τοῦ Οὐρανίου Κράτους· διότι οὕτω εὐκολώτερον θὰ ἐπετύγχανον τὰς ἀξιώσεις αὐτῶν. Ἡμεῖς δὲ καλὸν εἶναι νὰ γνωρίζωμεν τὴν περίεργον ταύτην πρόληψιν, τὴν τόσον περίεργον τὴν ἀρχὴν ἔχουσαν, διότι Κύριος οἶδε τί γεννᾷ ἢ αὐρίον.

Ἐν Καίρῳ τῇ 16[28] Ἰαννουαρίου 1887

ΦΙΛΟΛΑΟΣ

Ἡ τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα ἀγάπη, ἰδίως δὲ ἡ τῆς μητρὸς εἶναι ἔμφυτος. Ὁ Δημιουργός, προνοῶν περὶ τῆς συντηρήσεως τῶν ἑαυτοῦ πλασμάτων, κατέστησε ταύτην νόμον φυσικόν, ὑφ' ὃν ἅπαντα τὰ ἔμφυχα ὑπήγαγε. Τούτου ἕνεκα, ὁσάκις βλέπομεν γονεῖς ἀστόργους, ὅπερ δυστυχῶς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρατηρεῖται ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει, καλοῦμεν τούτους ἀπανθρώπους μὲν οἱ Ἕλληνας, dénaturés δὲ οἱ Γάλλοι, ὄντα δηλαδὴ ἀπολέσαντα τὸ κυριώτερον τῶν ἑαυτῶν προσόντων. Ὁ νεώτερος πολιτισμὸς, κακῶς εἰσαχθεὶς παρ' ἡμῖν καὶ ἔτι κάκιστα ἐννοηθεὶς ὑφ' ἡμῶν, ὁ σημεῖραι πλείονας ἀναδεικνύει τοιοῦτους ἀφυσικούς, ἀπανθρώπους γονεῖς, αὐτὸ τὸ θεμέλιον τοῦ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος, τὴν οἰκογένειαν ὑπονομεύων. Καὶ ἀληθῶς, γνωστοῦ ὄντος, ὅτι ἡ τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς ἀγάπη δὲν εἶναι ἔμφυτος, ὡς ἡ πρὸς ταῦτα τῶν γονέων, ἀλλ' ἐπίκτητος, ἀναπτυσσομένη ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν γονέων πρὸς ταῦτα παρεχομένων πολυειδῶν περιποιήσεων κατὰ τὴν βρεφικὴν, παιδικὴν καὶ ἐφηβικὴν αὐτῶν ἡλικίαν, εἰδὸς τι εὐγνωμοσύνης, ἐννοιά τις ἐκπληρώσεως κοινωνικοῦ καθήκοντος, ἀποτίσεως ὀφειλῆς, τί τὸ παράδοξον, ἂν ταῦτα, ἀναπτυχθέντα, ἀποκηρύττωσι τοὺς ἑαυτοῦς γονεῖς, καταλίπωσι τούτους ἐν τῷ γήρατι ἀσπλάγχχνως ἄνευ περιθάλψεως, ἐνίοτε δὲ τύπτωσι καὶ κακοποιῶσι τούτους καί, τὸ χεῖριστον, κακὸν τοῖς ἑαυτῶν τέκνοις παράδειγμα παρέχοντα; Ἄν δὲ τις οὕτω φέρηται πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ γονεῖς, ὁποῖός τις ἔσεται πρὸς τοὺς ἄλλους, πρὸς τὴν κοινωνίαν; Φοβερὰ εἰσι τ' ἀποτελέσματα τῆς ἐκ τῆς παρὰ τοῦ Δημιουργοῦ χαραχθείσης τοῦς γονεῦσιν ὁδοῦ παρεκκλίσεως!

Πρὸς τὰς μητέρας ἐκεῖνας, αἵτινες, ἵνα μὴ πάθῃ ἡ εὐμορφία τοῦ ἑαυτῶν σώματος, ἵνα μὴ μαρανθῶσι ταχέως οἱ ζωηροὶ χρωματισμοὶ τοῦ προσώπου, ἵνα μὴ στερηθῶσι τῶν κοι-

νωνικῶν τέρψεων, ἀπομακρύνουσιν ἀφ' ἑαυτῶν, ἅμα τῇ γεννήσει, τὰ ἑαυτῶν τέκνα καὶ ἐμπι-
στεύονται ταῦτα εἰς μισθάρων χεῖρας ἐπὶ
πολλὰ ἔτη, πρὸς τοὺς πατέρας ἐκείνους, οἵτινες,
νομίζοντες ὅτι τὸ ἑαυτῶν καθήκον ἀρκούντως
ἐκπληροῦσι προνοοῦντες περὶ τῆς διατροφῆς
τῆς οἰκογενείας, φεύγουσιν ἀπὸ τῆς οἰκο-
γενείας καὶ τὰς διαθεσίμους ὥρας αὐτῶν διέρ-
χονται μετὰ φίλων ἢ καὶ ξένων ὅπως αὐτοῖς,
ὅπως ἀποφύγῃσι τὰς μικρὰς ἐνοχλήσεις τῶν
βρεφῶν καὶ παιδίων των, παρέχοντες εἰς
ἀνάγνωσιν τὰς ἐπομένους ὀλίγας γραμμὰς περὶ
τῆς μητρικῆς στοργῆς τριῶν ζώων, τῶν μᾶλλον
ἡμῖν ἀπεχθῶν. τῆς Ἀράχνης, τοῦ Κανθάρου
καὶ τῆς Νυκτερίδος. ἐλπίζοντες ὅτι ἐξ αὐτῶν
θέλουσι διδασχῆ, ὡς ὁ ὀκνηρὸς τοῦ Δαυὶδ ἐκ
τοῦ μύρμηκος· « Ἔπαγε εἰς τὸν μύρμηκα, ὀ-
κνηρέ, καὶ μάθε τὰς τρίβους αὐτοῦ, καὶ γένηθαι
σοφός » !

ΑΙ ΑΡΑΧΝΑΙ

Αἱ ἀράχλαι ἀποτελοῦσιν ἰδίαν οἰκογένειαν
τῶν ἀρθροζώων· τὰ ἔντομα ταῦτα, καίτοι
στερούμενα πετερυγῶν, εἰσὶ νοημονέστατα, ἴσως
ἐνεκα τοῦ λίαν συγκεντρωτικοῦ νευρικοῦ συ-
στήματος, τῆς τελειότητος τῆς ὀράσεως καὶ
τῶν ἀξιολόγων ποδῶν, δι' ὧν ἡ Πρόνοια ἐ-
πράξιτε ταῦτα. Τὸ μᾶλλον πλὴν ἀξιοθαύματον
παρὰ τοῖς ἀνεύρουσιν ἐν ἡμῖν τὸσαύτην
ἀπαστροφήν ζῴους τούτοις, ἔστιν ἡ πρὸς τὰ τέκνα
των στοργή. Ἀπαντες γινώσκομεν μετ' ὁποίας
τέχνης γινώσκουσι νὰ ὑφαίνωσι τὸν ἱστόν των,
Τινὲς μὲν ἐκτείνουσι κυκλικὸν θῆκτυον ἐκ χα-
λαρῶν βρόχων, ὅπως συλλάβωσι μυῖδια, τινὲς
δὲ ὑφαίνουσιν ἱστὸς πυκνότερους καὶ στερεω-
τέρους τὴν πλοκὴν πρὸς παγίδευσιν μεγαλειτέρων
μυῖων καὶ ἄλλαι, ὡς ἡ μυγαλῆ, κατασκευάζουσιν
ἀξιοθαυμάστους κατοικίας· αἱ περὶ ὧν ὁμῶς
γενήσεται διεξοδικώτερον ὧδε λόγος εἰσὶν αἱ
ὠραῖαι ἐκεῖναι ἀράχλαι αἱ ζῶσαι εἰς τοὺς ἐ-
σπαρμένους διὰ θρώμου ἀγροῦς καὶ ἐπ' αὐτοῦ
κατασκευάζονται χαριστάτας μικρὰς φωλεὰς.
Τῶν ἀραχνίων τούτων, καλουμένων κλωβιτῶν,
δυνατὰί τις νὰ θαυμάσῃ τὰς ἀναριθμήτους
φωλεὰς ἐν τοῖς ἀγροῖς κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον.

Αἱ κλωβίτιδες λαμβάνουσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον,
ἀντὶ ἐρεισμάτων δύο ἢ τρεῖς καυλοὺς βρώμου,
ἐπ' αὐτῶν δὲ νήθουσι τὸ λεπτότατον, μεταξῶδες
καὶ λευκότερον τοῦ πτίλου τοῦ κύκνου ὕφα-
σμα των, εἰς ὃ δίδουσι τὴν στερεότητα τοῦ
γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα μεταξίνου χάρτου.

Κατασκευάσασαι τὸ βομβυκίον των αὐτῶν,
αἱ κλωβίτιδες φροντίζουσιν, ἂν καὶ ἐπαρκῶς
στερεόν, νὰ στερεώσωσι τοῦτο ἐπὶ μᾶλλον, οὐδὲ
προσκολλῶσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του πασό-
τητά τινὰ κόκκων θρώμου, οὗς λαμβάνουσιν
ἀπὸ τῶν φυτῶν, ἅτινα μεταχειρίσθησαν ὡς
στηρίγματα τῆς κατοικίας των. Οἱ κόκκοι οὗτοι
οὐ μόνον παρέχουσι τὸ ἀπαιτούμενον βῆρος εἰς
τὴν κατοικίαν, ἀλλὰ, περικαλύπτοντες αὐτὴν
πανταχόθεν, χρησιμεύουσι καὶ ἀντὶ στέγης,
προφυλακτοῦσης ταύτην ἀπὸ τῶν βροχῶν.
Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ μικρὰ φωλεά, ὅσω
καὶ ἂν σείηται ὑπὸ τῶν ἀνέμων καὶ τῆς βροχῆς,
μένει στερεῶς προσκολλημένη καὶ ἀδιά-
βροχος.

Ἄλλαι ἀράχλαι μεταχειρίζονται μέθοδον
ἀπλουστέραν πρὸς κατασκευὴν τῶν φωλεῶν
των· ἐκλέγουσιν ἐν τῶν φύλλων τοῦ θρώμου,
περιστρέφουσιν αὐτὸ καὶ ἐντὸς τοῦ σχηματι-
ζομένου κύκλου κατασκευάζουσι τὴν φωλεάν
των ἐν εἶδει μικροῦ τυμπάνου, οὗ τὸ μὲν κύτος
ἀποτελεῖται ὑπὸ τοῦ φύλλου, τὰ δὲ ἄνω καὶ
κάτω μέρη, ἐν εἶδει δέρματος, ὑπὸ τοῦ μεταξίνου
ἱστοῦ τῆς ἀράχνης.

Ἄλλαι πάλιν ἀράχλαι, ἀντὶ τοῦ θρώμου,
πρατιμῶσι τὰ φυτὰ τοῦ ἀγγρίου συναπέως. Ὅταν
ὁ λοβὸς σχηματισθῆ καὶ τὸ φυτὸν ἀποκτήσῃ
στερεότητά τινα, ἡ ἀράχνη ὑφαίνει τὸν ἱστόν
τῆς, μεθ' ὃ εἰς τὴν βῆσιν δύο κερατίων στε-
ρεοῖ τὴν χαρίεσσαν πρασίνην σφαῖραν τῆς.
Μετὰ τινῶν ἡμερῶν πάροδον τὰ ὠρία ἐκκο-
λάπτονται καὶ τὰ ἀράχλαι, ἐξερχόμενα, ἀναρ-
ριχῶνται ἐπὶ τῶν ἱστῶν καθ' ὅλας τὰς διευθύν-
σεις, ἐξασκῶντα οὕτω τοὺς μικροὺς πόδας των,
ἀρχίμενα νὰ νήθουσι καὶ τρέφονται ἐκ τῶν
προμηθειῶν, ἃς ἡ προνοητικὴ φιλόστοργος
μήτηρ των ἐφρόντισε ν' ἀποταμιεύσῃ περὶ τὴν
χοιτίδα τῶν τέκνων τῆς.

Θὰ ἐπιθυμήσῃ βεβαίως ὁ ἀναγνώστης ἡμῶν
νὰ γνωρίσῃ τὰ μικρὰ ταῦτα ζῴδια, τοὺς
θαυμασίους τεχνίτας, οἵτινες νήθουσι τὴν
ποσώτω λεπτὴν μέταξαν καὶ λαμβάνουσι τοι-
αύτην πρόνοιαν περὶ τῶν νεογνῶν των. Ἡ
ἀράχνη τοῦ θρώμου εἶναι μικρὰ τὸ ἀνάστημα,
χρώματος κυτρινοφαίου μετὰ μελαίνης ἐπὶ τῆς
βῆσεως σειρίδος. Ἔχει ἐξ ἑξ ἑσῶν, ὧν οἱ δύο
πρόσθιοι καὶ οἱ δύο ὀπίσθιοι εἰσὶ μᾶλλον τῶν
λοιπῶν ἀνεπτυγμένοι. Ἡ κεφαλὴ τῆς εἶναι
σφιδὸν ἴση κατὰ τὸν ὄγκον πρὸς τὸ λοιπὸν
σῶμα, ἔχουσα χροῖα κυτρινοφαίου διαφανές,
καὶ οὕτω ὠπλισμένη διὰ δύο κερατίων, ὧν
ἐπίκεινται ἀπὸ ἑπτὰ μέχρις ὀκτῶ μικρῶν με-
λανῶν στιλβόντων σημείων, ἅτινά εἰσιν οἱ
ὀφθαλμοί. Εἰς τὸ κατώτατον μέρος τῆς κεφαλῆς
εἰσὶν αἱ σιαγόνες ὁμοίαι πρὸς δύο μικροὺς πό-
δας, ἀείποτε δὲ ἐν κινήσει. Ἡ ἀράχνη χάρις
εἰς τὰ ὀπτικά ταῦτα ὄργανα λαμβάνει γινώσιν
παντὸς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπαντῶντος ἀντικει-
μεμένου· αἱ κεραταὶ τῆ χρησιμεύουσιν εἰς
τὸ νὰ διακρίνῃ τὸ ὠφέλιμον αὐτῇ ἀπὸ τοῦ μὴ
τοιούτου.

(Ἀκολουθεῖ συνέχεια.)

ΕΙΣ ΠΟΛΥΓΛΩΤΤΟΣ

Πολλοὶ θὰ γινώσκουσι τὸ συμβάν, οὗ ἥρωος
ἐχορημάτισεν ὁ Ῥαβελαι. Ἀνατιθείσης ποτὲ
αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἱατρικῆς ἀκαδημίας τοῦ Μομ-
πελιῆρ ἀποστολῆς τινος παρὰ τῷ ἀρχιγραμματεῖ
Δυπράτ, εἶδεν ὅτι ἀδύνατον τῷ ἦτο νὰ εἰ-
σαχθῆ παρ' αὐτῷ. Προσπειροῦσθαι ὅθεν τὸν πα-
ράφρονα καὶ περιθληθεῖς πράσινον ἱμάτιον,
περιεφέρετο ἐνώπιον τῆς θύρας τοῦ ἀρχιγραμ-
ματέως, Οὗτος ἀμνηχανῶν, ἐξέπεμψεν ἕνα τῶν
γραμματέων του, ἵνα πληροφορηθῆ τί ποτε
ἐξήτει ὁ παράδοξος ἐκεῖνος ἀνὴρ. Ὁ Ῥαβελαι
τῷ ἀπήνητσε διὰ τῆς λατινικῆς, ἣν ἠγγόνει
ὅπως ὁ ἀπεσταλμένος. Ἐπεμψαν τότε εἰς ἀνα-
ζήτησιν ἄλλου γραμματέως· τότε δὲ ὁ Ῥαβελαι
ἀπεκρίθη ἑλληνιστί, εἶτα γερμανιστί, εἶτα
ἰταλιστί, μεθ' ὃ ἀγγλιστί καὶ τέλος ἑβραϊστί.
Ὁ Δυπράτ θαυραίνει ἐπὶ τέλους, διέταξε νὰ

εἰσαγάγῃσι τὸν παράδοξον τοῦτον ἐπισκέπτῃν,
ὅστις τότε ἐλάλησεν ἀπλῶς γαλλιστί.

Ἡ γινώσις ἀπασῶν τῶν ἄνω ἐν χρήσει γλωσ-
σῶν ἐθεωρεῖτο ὡς ἔκτακτον τι· ἀλλ' ἰδοὺ σή-
μερον ἔτι ἐκπληκτικώτερον παράδειγμα γλωσ-
σομαθείας. Ἀπὸ τινος διατρίβει ἐν Παρισίοις,
μελέτης χάριν, ἰταλὸς τι λόγιος, ὁ κ. Μάρκος
Ἀντώνιος Κανίνης, ἐννοῶν, λαλῶν καὶ γράφων,
ὡς λέγουσιν, ἐνεχόμενα τρεῖς γλώσσας ἢ
διαλέκτους. Εἶναι ἐπομένως ἔκτακτον φαινό-
μενον γλωσσομαθείας, ἀφ' οὗ τὸ λαλεῖν καὶ
γράφειν πέντε ἢ ἑξ γλώσσας θεωρεῖται ὡς
τι ἐξαιρετικόν.

Ζήτημα νῦν γεννᾶται, πόσαι εἰσὶν αἱ λαλοῦ-
μεναι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς γλώσσαι;

Δύο σοφοί, ὁ Ἀδελούγκ καὶ ὁ Βάτερ, ὑπε-
λόγησαν ταύτας εἰς πεντακοσίας, καὶ ὡς ἀπό-
δειξιν μετέφρασαν μίαν τινὰ φράσιν εἰς τὰς
πεντακοσίας ταύτας γλώσσας.

Ὁ Βάθλης πλὴν ἐμέτρησε μέχρι δύο χι-
λιάδων· ἀλλὰ καὶ ἡ στατιστικὴ τούτου δὲν
φαίνεται ἀκριβής, ἂν ληφθῆ ὑπ' ὄψει, ὅτι ἐν
αὐτῇ καὶ μόνῃ τῇ Νέα Καληδονία, οἱ ἰθαγενεῖς
τῆς μιᾶς φυλῆς ἀγνοοῦσι τὴν γλῶσσαν τῆς
γειτονευούσης πρὸς αὐτοὺς ἑτέρας φυλῆς.

Τὸ ζήτημα, ἂν ἅπασαι αἱ γλώσσαι παρήχ-
θησαν ἐκ μιᾶς μόνον ἀρχικῆς παγκοσμίου, δὲν
διεφωτίσθη ἔτι ἐντελῶς. Πολλοὶ κατατρίβουσι
πρὸς ἀπόδειξιν τούτου τὸν καιρὸν των, παρα-
βάλλοντες ῥίζας καὶ λέξεις τῆς γλώσσης τῶν
Βερβέρων πρὸς ῥίζας καὶ λέξεις τῆς γλώσσης
τῶν ἡρώων τοῦ Ὀμήρου, γνωστὴ δὲ τοῖς ἐν
Καίρω εἶναι ἡ εἰς τὰς τοιαύτας μελέτας σι-
θηρὰ ἐπιμονὴ ἰταλοῦ τινος λογίου.

Ἡ παραδοξότερα ἀπόπειρα πρὸς ἀνεύρεσιν
τῆς μυστηριώδους ἀρχικῆς κοινῆς γλώσσης εἶνε
ἡ γενομένη, καθ' Ἡρόδοτον, ὑπὸ τοῦ βασιλέως
τῆς Αἰγύπτου Ψαμμιτίχου. Οὗτος, ὡς γνωστόν,
ἐνέκλεισε δύο θρόφῃ καὶ ἀνέθρεψεν αὐτὰ διὰ
τοῦ γάλακτος αἰγός, μακρὰν πάσης ἀνθρωπίνης
κοινωνίας. Ὅτε ταῦτα ἐφθασαν εἰς τὴν ἡλι-
κίαν, καθ' ἣν τὰ παιδιά ἀρχίζουσι νὰ λαλῶσιν,
ἤνοιξαν μετὰ μεγάλης παρατάξεως τὰς θύρας
τῆς φυλακῆς των. Μαντεύσατε ποῖα ἦτο ἡ πρώτη

λέξεις, ἢν προέφερον; Βέκκος! Νέαι ἔρευμαι. Εἰς ποίαν τῶν γνωστῶν τότε γλωσσῶν ἀπήντα ἡ λέξις αὕτη; Μετὰ πολλὰς ἐρεύνας εὐρέθη ὅτι ἡ λέξις αὕτη φρυγιστὶ ἐτήμαινεν ἄρτον· ἄρα ἡ φρυγικὴ ἦν ἡ ἀρχαίγονος γλώσσα. Τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ βασιλέως ἐτάραξεν ἀπλοϊκὴ τις γυνή, οὐδεμίαν φιλολογικὴν ἀξίωσιν ἔχουσα· αὕτη παραιτήρησεν, ὅτι τὰ παιδία εἶχον ἀπομιμητῆ ἀπλῶς τῆς φωνῆς τῆς τροφοῦ των αἰγός. Ἡ λαμπρὰ λοιπὸν θεωρία αὕτη κατέπεσεν οἰκτρῶς!

Ἐκ τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν πέντε εἰσὶν αἱ μᾶλλον λαλούμεναι· ἡ ῥωσσικὴ, ἡ ἀγγλικὴ, ἡ ἰσπανικὴ, ἡ γαλλικὴ καὶ ἡ γερμανικὴ.

Ὁ κ. Ὀνήσιμος Ῥεκλὸς ὤρισε τὸν ἀριθμὸν τῶν λαλούντων ἐκάστην.

Ἡ ῥωσσικὴ εἶναι ἡ μητρικὴ ἢ ἐπίσημος γλώσσα περισσοτέρων τῶν ὀγδοήκοντα ἑκατομμυρίων ψυχῶν, ἡ ἐτησίᾳ δὲ αὐξήσις τῶν λαλούντων ταύτην ὑπολογίζεται εἰς ὀκτακοσίας χιλιάδας.

Ἡ ἀγγλικὴ, ἥς χρῆσιν ποιοῦνται ἑβδομήκοντα πέντε ἑκατομμύρια, προσαποκτᾷ ἐτησίως τοῦλάχιστον ἓν ἑκατομμύριον καὶ διακοσαίς χιλιάδας ψυχῶν.

Ἡ ἰσπανικὴ εἶναι ἡ μητρικὴ γλώσσα ἢ ἡ ἐπίσημος πεντήκοντα πέντε ἑκατομμυρίων ψυχῶν, προσαποκτῶσα ἑξακοσίας χιλιάδας ἰσπανίζόντων κατ' ἔτος.

Ἡ γαλλικὴ λαλεῖται ὑπὸ τεσσαράκοντα τριῶν ἑκατομμυρίων, εἰς ἃ προστίθενται ἐτησίως διακόσιαι εἴκοσι χιλιάδες.

Ἡ γερμανικὴ λαλεῖται ὑπὸ τεσσαράκοντα ἑκατομμυρίων, ἡ δὲ ὀλλανδικὴ ὑπὸ τριάκοντα ἑξ.

Ἡ ἰταλικὴ μόλις λαλεῖται, πλὴν τῆς Ἰταλίας, ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ.

Τὸ νὰ ἐκμάθῃ λόγιός τις τὰς γλώσσας ταύτας εἶναι ἀπλῆ παιδία· οὐχ οὕτως πλὴν συμβαίνει προκειμένου περὶ τῆς ἐκμάθησεως τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν, τῶν διαλέκτων τῆς ἀρχαίας Ἰνδίας, τῶν μητέρων γλωσσῶν, δηλαδὴ τῆς σανσκριτικῆς, συριακῆς, ἐλληνικῆς, ἐβραϊκῆς.

Ἐκ τῶν Εὐρωπαϊκῶν οἱ εὐκολώτερον μανθάνοντες ξένας γλώσσας εἰσὶν οἱ Ἕλληνες,

καὶ οἱ Ῥώσσοι, ἴσως ἐνεκα τῆς ἕξεως, ἢ ἀποκτῶσιν εἰς τὸ νὰ νικῶσι τὰς δυσκολίας, ἃς παρέχουσιν αἱ ἑαυτῶν μητρικαὶ γλώσσαι καὶ τοῦ φθογγολογικοῦ τούτων πλοῦτου, ὅστις καθίστησι τοῖς ταύτας λαλοῦσιν εὐκόλον τὴν προφορὰν πάσης ξένης λέξεως.

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΟ ΕΚΘΕΤΟΝ

II.

(Συνέχεια καὶ τέλος).

ΜΑΤΑΙΟΤΗΣ.

ὦ δύστηνον τέκνον,
γνωρίζης ἐν πᾶσιν,
ὅποια θεοτεῖς,
ἐδῶ βασιλεύει;
γηρίζεις τοῦ βίου,
τί εἶναι τὰ ἔτη;
ὦ! ἄκουσ' ἂν θέλῃς
ἐγὼ νὰ σοὶ εἶπω,
τὸ πᾶν ὅτ' ἐνταῦθα
ματαιότης καλεῖται.

Πρὸς τί τὰ θελήσης,
τὸ κύπελλον τοῦτο,
τὸ πλήρες πηρίας
στὰ χεῖλη ν' ἐγγίσης;
ἄ! εὐχου ὡς ἄστρον,
πρὶν ἔτι τὰ ἔτη
ὁδὸν σοὶ ἀνοίξουν,
ναί! εὐχου ὡς ἄστρον
καὶ σὺ ἐν νὰ σβύσης,
ματαιότης τὰ πάντα!!

Πλὴν τί; ἃς σιγήσω,
ἐκεῖ τις προβαίνει
ἡμᾶς πλησιάζων,
ὦ δύστηνον τέκνον!
— ὦ ἔκθετον, χαῖρε,
Ποῦ εἶν' οἱ γονεῖς σου;
— Βαβαῖ τῆς πικρίας!!
Προχώρει! προχώρει,
τὸ πλεῖστον, ὦ τάλαν,
ὑπολείπετ' εἰσέτι.

— Γνωρίζω, στερεῖσαι,
ταλαίπωρε τούτων,
πλὴν δεῖρ' ἀκολούθει,
ἐμὲ τὴν προστάτην.
— Τί ἴστατ' ἐμπρὸς μου;
— Εἶν' αὐτ' ἡ παιδεία,
— Θεὸς τί νὰ εἶναι;
ποῦ ἄράγ' ἐδρεύει;
τί ἴστατ'; ὠμίλει.

Ἴδου πλησιάζουν,
πλεῖστ' ἄλλοι, πλὴν ποῖος,
γὰ εἶναι καὶ πάλιν,
αὐτὸς Ὁ τὸ ὄμμα,
κλειστὸν πάντα ἔχων;
— Ὁ φίλτατος πάντων,
Ἐρμῆς δὲ καλεῖται.
— Βαβαῖ τοῦ δισμοῖρου!
Πρὸς τί οὕτως τὸ χροῖμα;

— Σιγή! ἀκολούθει.
— Ἀρκεῖ, ἐκουράσθην
τὸ σῶμά μου τρέμει,
ἢ θρῆξ' ἐλευκάνθη.
— Ἴδου θρακτηρία.
— Τί θύρα εἶν' αὕτη;
τί θέλει δὲ οὗτος;
— Νῦν εἰσελθε, φίλε,
κι' ἐκεῖ ἀναπαύσου
τοῦ Ἰψίστου εἶν' οἶκος.

Πρὶν δ' ἔτι ἡ θύρα
κλεισθῆ εἶπατέ μας,
σ' αὐτὴν τὴν πορείαν
τὰ πάντα πῶς οἶδας;
— Τὰ πάντα' ἐν στερήσει
ἐγ' λύπαις κι' ὀδύνας
παντοῦ Ἰπποκράτην
κι' οὐδὲν παρεταίρω,
φὸν δ' ἔρωτα ὅστις
ὑπερεῖχεν ἀπάντων.

— Ἐν ἴστατον βλέμμα,
νῦν βίβ' ἐπὶ τούτων,
καὶ ἄφες ὡς μόνον
πολύτιμον δῶρον
τοῖς σοὶ τὴν τοῦ κόσμου
δωρήσασιν ὄψιν,
ἄραν αἰωνίαν!
τὰ πάντα γὰρ τούτου
εἰσὶ ματαιότης
Καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα.

Γ. ΒΟΓΙΑΖΗΣ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΚΟΥ

ὑπὸ

ΜΑΡΙΑΣ ΡΟΒΕΡΤ ΧΑΛΤ

Δ'.

ΔΕΗΝΟΝ ΚΑΛΟΝ, ΚΑΤΑΛΥΜΑ ΚΑΛΟΝ

(Συνέχεια)

« Εὐγε, παιδίον· ἴδου ἐν λουδοβίκον διὰ τὸν κόπον σου! »

Ὁ Στέφανος ἐγέλασε.

Ὁ Σοφοκλῆς τῷ ἔδωκε τὸ βιβλίον.

— Ἀνάγνωσέ μου τὴν φράσιν ταύτην.

Ὁ Στέφανος ἀνέγνω μετ' ὀρθῆς ἀπαγγελίας.

« Εὐγε, παιδίον· ἴδου ἐν λουδοβίκιον διὰ τὸν κόπον σου! »

— Οὐχὶ οὕτω! σὺ τὸ λέγεις παρὰ πολὺ ὡς ὀμιλοῦμεν· δὲν θὰ ἔκαμνε τὴν ἐλαχίστην ἐντύπωσιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς· ἔπειτα δέον νὰ τονίσῃς ἐπὶ τοῦ Εὐ « Εὐ... γε!... » Ἐπανάλαθε.

Ὡς ἂν ἐπρόκειτο περὶ παιδείας, ὁ Στέφανος μετὰ μιμητικῆς χάριτος, ἥς ἠγνόει ὅτι ἦν κάτοχος, ἤρξατο ν' ἀπομιμητῆται ἀκριβῶς τὸν κωμῶδον διὰ τοῦ σχήματος καὶ τῆς φωνῆς.

Εὐ... γε παιδίον!...

— Καλὰ, καλὰ, καλοῦταίκα! εἶπεν ὁ Σοφοκλῆς τρίβων τὰς χεῖρας. Ἐγεί το τάλαντον. Τόρα ἃς ἔλθωμεν εἰς τοὺς στίχους! στίχους τραγωδίας καὶ δράματος· διότι ἐγὼ ὅτε μὲν

εἶμαι δραματικός, ὅτε δὲ τραγικός. Τὰ πρῶτα μεγάλα μέρη. "Ε! "Ε! Ἐμπρός, ἐν μέγα τεμάχιον.

Ἠνωρθώθη ἐπὶ τῆς ἄκρας τῶν ποδῶν, ἔλαβεν ὕψος μεγαλοπρεπές, περιέστρεψε φοβερά ὄμματα καὶ ἀπήγγειλε.

Ἐπὶ τρομερὸ καὶ φοβερὸ σκοτάδι.

Ἦού μὲ κυκλώνει, πόσον μέγας εἶμαι!...

Ὁ Στέφανος ἔμενε κεχηνώς,

— Τώρα, σύ, παιδί μου! ἄς ἀκούσωμεν μὴ κινήσαι! ... καλῶς... ὄχι, ὕψωσον τὸ μέτωπον... κλίνον πρὸς τὰ ὀπίσω τὸ σῶμα... ἔκτεινον ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς σου ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας, ὥσανε ἤθελες νὰ υποστής πάλην... οὕτω... ἄρχισε... καὶ τόνιζε.

« Ἐπὶ τρομερὸ καὶ φοβερὸ σκοτάδι,

« Ἦού μὲ κυκλώνει, πόσον μέγας εἶμαι!..

— Ἀλλ' ἐγὼ κάθε ἄλλο παρὰ μέγας εἶμαι! εἶπεν ὁ Στέφανος καγχάζων.

— Ἐχει καλῶς, ἐπανελάβεν ὁ Σοφοκλῆς γελάσας καὶ οὕτος. Βλέπω ὅτι ἔχεις κλίσιν εἰς τὸ κωμικὸν μάλλον ἢ εἰς τὸ τραγικόν... Ἐγὼ, σοὶ τὸ εἶπον ἤδη, εἶμι τραγικός, προσέθηκε μετὰ σοβαρότητος.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπὶ τινα χρόνον ἐφάνη ὡς σκεπτόμενος, ἤνοιξεν αὖθις τοὺς ὀφθαλμούς.

— Δέν μοι φαίνεσαι ἀνόητος· δυνατὸν εἶναι νὰ κατορθώσωμεν νὰ ὑποκρίνησαι τὰ πρόσωπα παιδῶς ἢ καὶ νεανίδος εἰς τι τῶν θεάτρων τῶν Παρισίων ἢ τῶν ἐπαρχιῶν. Σοὶ ἀρέσκει;

— Ἀγνοῶ, κύριε.

— Ἀρκεῖ νὰ θελήσης. Τίς οἶδε μὴ σὺ ἐπιτύχης. Οἱ ἐπιτυγχάνοντες δὲ ἐν τῷ θεάτρῳ, μάθε, φίλε μου, ὅτι εἰσὶν ἀληθεῖς αὐτοκράτορες.

— Ἀλλ' ὁμοῦ; ἠρώτησεν ἀπλοικῶς ὁ Στέφανος.

— Ἐγὼ! ἀπεκρίθη ὁ Σοφοκλῆς, οὐτινος ἢ ὄψις πάραυτα ἐπεσκοτίσθη, ἐγὼ εἶμαι κατὰ καλλίτερον, εἶμαι ἀκατάληπτος.

Εἶχον φθάσει εἰς τὴν εἴσοδον μεγάλης κώμης.

Ἐκ μιᾶς τῶν πρώτων οἰκιῶν, λίαν ταπεινοῦ ἐξωτερικοῦ, ἦτο ἐξηρητημένη ξυλίνη πινακίς,

ἐφ' ἧς διὰ γραμμάτων κυανῶν, ἐξηλειμμένων ἐκ τῆς πολυκαιρίας, ἀναγινώσκετο

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΔΕΑΝ ΜΟΥ!

Ὁ τραγικός ἐστάθη καὶ εἶδειξεν διὰ τοῦ δακτύλου τὴν ἐπιγραφὴν.

Ἐλθέ, πίνωμεν ὑπὲρ τῆς ἐμῆς, ὑπὲρ τοῦ θεατρικοῦ σου μέλλοντος!

Ὁ Στέφανος ἠκολούθησεν εὐχαρίστως τὸν κωμικὸν φίλον του εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Ἐξῆλλον μεθ' ἡμίσειαν ὄραν, κεχορτασμένοι καὶ ἐνισχυμένοι.

Ἀπὸ ξενοδοχείου εἰς ξενοδοχεῖον καὶ ἀπὸ ἀποφάσεως εἰς ἀπόφασιν μεταβαίνοντες, ἀφίκοντο εἰς Παρισίους μετὰ δύο ἡμέρας, καθ' ἃς ἐκένωσαν σχεδὸν τὰ βαλάντιά των.

Σ'.

Μ Ε Γ Α Λ Ε Ι Α

Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην παριστάνετο ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Πύλης τοῦ Ἁγίου Μαρτίνου ἡ βασιλίσσα Μαργαρίτα.

Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αἰθέσις κατελαμβάνοντο ὀλονέν, ὁ δὲ φίλος Στέφανος, ὅστις ἐκάθητο παρὰ τὸν ὑψηλὸν συνοδοιπόρον του, κατελαμβάνετο ὑπὸ θάμβους.

(Ἀκολουθεῖ συνέχεια.)

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Μελέτη ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ζώου ὑπὸ Μ. Ἀρχιμανδρίτου Ν. Κεφαλαῖ. — Συμβολὴ εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ ἐν Λιγύπτῳ Ἑλληνισμοῦ, ὑπὸ Γ.Γ. Μαζαράκη (συνέχεια). — Τὸ ναυτικὸν τοῦ μέλλοντος καὶ τὸ τῶν ἀρχαίων, ὑπὸ Jurien de la Gravière (συνέχεια). — Ἡ οὐρὰ τῶν Κινέζων, ὑπὸ Φιλολάου. — Μητρικὴ στοργὴ παρὰ τοῖς ζώοις—Εἰς πολὺγλωττος—ΠΟΙΗΣΙΣ. Τὸ ἔκθετον, ὑπὸ Γ. Βογιαζῆ, (συνέχεια καὶ τέλος). — Ἱστορία Ἀνθρωπίσκου, ὑπὸ Μαρίας Βοβέρτ Χάλτ (συνέχεια).